

Omakoti

TURKU » NUMERO 2/2020 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 12. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

**Katon säännöllinen
huolto säästää
pitkän pennin**

6 Talon energiatehokkuus
paranee pienilläkin keinoilla

10 Kauniin puutarhan voi
toteuttaa joka tontille

Nyt on oikea aika tehdä lasiterassiunelmista totta!

Toivotamme teidät tervetulleeksi suureen terassilasiesittelyyn Lumonin Raision toimipisteeseen
La 4.4. klo 10-13. Kaislatie 4, Raisio. Tervetuloa pullakahville!

Soita ja tilaa ilmainen suunnittelu- ja kustannusarviokäynti!

Niko Vainio
040 356 4374

Parempia koteja | www.lumon.fi

Terassilasit | Parvekelasit | Kaitteet
Auringonsuojaverhot | Huolto

**Akur Oy on
täyden palvelun
rakennusliike
Turussa.**

Uudisrakentaminen
Korjausrakentaminen
Työnjohto

Akur Oy
050 384 6207
info@akur.fi

www.akur.fi

MAA-, ILMAVESI- JA ILMALÄMPÖPUMPUT

- Kaikkien lämpöpumppujen
myynti, asennus ja huolto
- Viilennys
- Lattialämmitys

**Lämpöpumput myy Turun
talousalueella Lämpö & Kylmä.
Koko lämmitysjärjestelmä meiltä.**

Varsinais-Suomen Lämpö & Kylmä Oy
Turun seutu - Petri Rantala
Puh. 044 7608768
petri@lampokylma.fi
Naantali - Vesa Salonen
Puh. 0500 536 444
www.lampokylma.fi

OLEMME TÄÄLLÄ KUN TARVITSET MEITÄ!

Eläinsairaala Vettori päivystää 24/7

Eläinsairaala Vettori on hyvin varusteltu täyden palvelun kokonaisuus Raision keskustan tuntumassa. Kokeneet eläinlääkärimme ja hoitajamme huolehtivat lemmikkisi hyvinvoinnista ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä.

Tervetuloa hyvään hoitoon Vettoriin!

ELÄINSAIRAALA VETTORI
Purokatu 3, Raisio
Ajanvaraus p. 0201 800 770
tai evidensia.fi

**ELÄINSAIRAALA
VETTORI**

Soitto 020-alkuiseen numeroon maksaa kiinteän verkon liittymästä 8,35 snt/puhelu + 7,02 snt/min ja matkapuhelinliittymästä 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt/min

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2020 vko 6
Nro 2/2020 vko 13
Nro 3/2020 vko 22
Nro 4/2020 vko 41
Nro 5/2020 vko 49

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 20 000 kpl
Pientalot Turun taajamassa.

Jakelulevikit ilmaistaan vuosittaisen keskiarvon mukaisesti.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Hämeenkatu 26, 4 krs.
33200 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Tiina Raatikainen
p. 050 361 0261
tiina.raatikainen@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
PunaMusta Oy

Etukannen kuvat
Kansikuva: AdobeStock
Kulma: Dreamstime.com

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksista lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Dreamstime.com

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Pientalon energiaremontti
- 10 Uuden pihan perustaminen
- 14 Vaihtoehdot nurmikolle
- 18 Katon huoltotyöt
- 20 Hulevesien hallinta
- 22 Puusaunan ylläpito
- 26 Tuet kodin remontiin
- 28 Omakotitalo perinnöksi
- 30 Kivipuutarha
- 32 Minimalismi sisustamisessa
- 33 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 34 Lakipalsta
- 36 Tuoteuutisia
- 38 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Tarinoita monenlaisista kodeista – monenlaisille lukijoille

Kuten te pitkäaikaiset lukijat tiedätte, vierailemme vuosittain monilakin eri rakentamiseen ja remontoimiseen keskittyneillä messuilla.

Sen lisäksi, että löydämme messuilta paljon kiinnostavia alan uutuuksia ja mahdollisia juttuideoita, ne ovat erinomainen tapa saada lähikontaktia teihin lukijoihin. Parhaimmillaan pääsemme kuulemaan ajatuksianne niin lehden sisällöstä kuin omista taloprojekteistannekin.

Kartoitimme viime vuonna eräilläkin messuilla toiveitanne pienellä lukijakyselyllä. Kyselyyn vastasi satakunta messuilla vieraillutta lukijaamme.

Eniten vastanneita kiinnostivat artikkelit remontoinnista sekä pihasta ja puutarhasta. Mielenkiintoisiksi aiheiksi koettiin muun muassa lämmitys, ilmanvaihto, energia ja sähkö, peruskorjaus ja valaistus – nämä kaikki tuttuja aiheita meillä.

Lehtemme ilmestyy eri puolilla Suomea ja se kolahtaakin kirjavaan joukkoon erilaisia postilaatikoita. Kotinne saattavat olla vanhoja tai uusia, suuria tai pieniä. Osa sijaitsee vilkkaissa taajamissa, osa rauhallisemmillä alueilla.

Yhtä lailla, kuuntelemme aina mielellämme, mitkä aiheet teitä kiinnostavat. Olkaa siis rohkeasti yhteydessä ja vinkatkaa vaikkapa nettisivujemme kautta juttutoiveitanne!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen

päätoimittaja

Koti kuntoon kerralla ja kunnolla!

Katto-, ikkuna,- ovi,- ja ulkoverhousremontit
Avaimet käteen -asennettuna ja joustavasti rahoitettuna.

Parhaat asennusajat varataan nopeasti!
Tilaa Ilmainen kuntokartoituskäynti:

SOITA (02) 435 8006

KYMPPI-KATTO

KYMPPI-IKKUNA

» LYHYESTI

Apua omakotiasujien ja pienten taloyhtiöiden LVI-suunnitteluun

Suomen LVI-liitto SuLVI ry julkaisee LVI-suunnittelupalveluita tarjoavien henkilöjäsentensä tiedot ”Löydä LVI-suunnittelija”-palvelussa. Listaus on suunnattu erityisesti omakotiasujien ja pienten taloyhtiöiden käyttöön.

Talotekniikkaa ovat kaikki kodin tekniset järjestelmät ja laitteet, joilla hallitaan esimerkiksi lämmitystä, jäähdytystä ja ilmanvaihtoa. LVI-tekniikka eli Lämmitys-, Vesi- ja Ilmastointitekniikka, ovat keskeisin osa talotekniikkaa. Kun ne toimivat oikein, asuminen on terveellistä, turvallista ja kuluttaa energiaa mahdollisimman vähän.

– Asumiskustannuksista suurin osuus on energiankäyttöä, kertoo **Samuli Könkö**, Suomen LVI-liiton toiminnanjohtaja. Suomen LVI-liitto on talotekniikka-alan ammattihenkilöiden puolueeton, yleishyödyllinen järjestö.

– Energiatohokkuus on tietysti hyvä ympäristön kannalta, ja rakennukset tärkeässä roolissa EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa, mutta kyllähän meitä jokaista kiinnostaa myös asumiskustannusten vaikutus omaan lompakkoon.

Haasteena onkin LVI-suunnitelman teko. Alalla on jo pitkään jatkunut työntekijäpula ja se näkyy pienten taloyhtiöiden ja omakotitaloasujien ajoittaisina vaikeuksina löytää suunnittelijaa.

– Suunnittelu- ja konsultointialan yritysten työaika on melko tiukasti kiinnitetty isoihin projekteihin.

Alan osaaajavaje synnytti ajatuksen tuottaa listaus.

– Tämä on palvelun pilottiversio. Jos osoittautuu, että tästä on aidosti hyötyä sekä jäsenillemme että asiakkaille, kehittämme käytettävyyttä edelleen.

LVI-suunnittelija tekee valinnat tarpeen mukaisesti

LVI-suunnitelmassa rakennusta tarkastellaan kokonaisuutena, aikatauluttaen tarvittavat toimenpiteet suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti. Suunnitelmassa valitut laitteet ja järjestelmät valitaan puolueettomasti ja sen pohjalta on helppo pyytää vertailukelpoisia tarjouksia urakoitsijoilta.

– Ammattilaisen puoleen kannattaa kääntyä, jos on kyse vähänkin isommasta

Suomen LVI-liitto SuLVI ry

remontista, kehottaa Könkö.

– Meidän toimialallamme sertifioidut ammattilaiset löytyvät rakennus-, LVI- ja kiinteistöalalla toimivan FISE Oy:n pätevyysre-

kisteristä ja yritykset ovat pääsääntöisesti Suunnittelu- ja konsultointiyritykset SKOL ry:n jäseniä. Nyt suunnittelijan löytää myös Suomen LVI-liiton sulvi.fi -verkkosivuilta.

Markkinoilta löytyi vaarallisia kaasulämmittimiä

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tiedotti alkuvuonna, että osassa sen testaamista mökkilämmittimistä löytyi palovammavaara. Kaikki testautetut mökkilämmittimet poistettiin markkinoilta. Testaukset olivat osa EU-projektia, jossa yli 60 prosenttia tutkituista tuotteista ei täyttänyt lainsäädännön vaatimuksia.

Tukes tutki osana EU-projektia kolmen eri kaasulaitetyypin vaatimustenmukaisuutta. Tutkitut tuotteet olivat mökki-, terassi- ja rakennuslämmittimiä. Kustakin tutkittiin kolme tuotetta.

EU-projektissa vaatimustenmukaisuutta arvioitiin vain asiakirjojen perusteella. Projektin aikana tehdyn riskinarvion perusteella Tukes päätti testauttaa tutkitut terassi- ja mökkilämmittimet myös mekaanisilta ominaisuuksiltaan SGS Fimkon laboratoriossa.

Kaikissa tuotteissa havaittiin testeissä sellaisia puutteita, joita dokumenttivalvonnassa saatujen asiakirjojen perusteella ei niissä pitänyt olla. Osa puutteista aiheutti vaaraa.

Tukes määräsi kaikki kolme mökkilämmittintä poistettavaksi markkinoilta ja antoi terassilämmittimille huomautuksia ja vaatimuksen korjata dokumentaatiota. Markkinoilta poisto tarkoittaa sitä, että yrityksen pitää lopettaa tuotteen myynti ja muu luovuttaminen sekä kerätä myymättömät tuotteet jälleenmyyjiltä.

– Tyypillinen vaaraa aiheuttava puute mökkilämmittimis-

sä oli, että pintalämpötila nousee käytön aikana liian suureksi, sanoo ylitarkastaja **Jyri Pekkanen** tiedotteessa.

Yhden rakennuslämmittimen dokumentaatiosta löytyi niin vakavia puutteita, että Tukes määräsi tuotteelle markkinoilta poiston.

– Kyseisen tuotteen soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin ei ollut tutkittu ollenkaan, Pekkanen kertoo.

Toimi näin, kun ostat kaasulämmittintä

Tukes kehottaa kuluttajia olemaan tarkkana, kun he hankkivat terassi-, mökki- tai rakennuslämmittimiä.

Kuluttajien on hyvä huomata, että markkinoilta on löytynyt vaatimustenvastaisia tuotteita. Tuotteiden turvallisuus on yritysten vastuulla. Viranomaiset valvovat tuotteiden vaatimustenmukaisuutta pistokokein.

Kun ostat kaasulämmittintä, tutustu huolella laitteiden käyttöohjeisiin ja varoituksiin. Tarkista, että laitteessa on:

- CE-merkintä
- tieto, että se on tarkoitettu Suomen markkinoille (kohde- maamerkintä FI ja laiteluokkamerkintä I2H (maakaasu), I3B/P (nestekaasu), II2H3B/P (muokattavissa käytettäväksi maakaasulla tai nestekaasulla)
- käyttöohjeet suomeksi ja ruotsiksi.

Huolehdi, että käytät laitetta ainoastaan käyttöohjeiden sallimissa paikoissa ja käyttöohjeiden mukaisesti.

Markkinoilta poistetut kaasulämmittimet markkinavalvontarekisterissä: Scanheat OM-H003, PO15596; Deuser 21982-KT001; ThermalPlus PO-E01, 2138, PO5722; Stanley ST-40-GFA-E12,3 kW.

Kaasulaitteiden vaatimuksista on tietoa Tukesin sivuilla osoitteessa: <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kaasulaitteet>.

Pixabay

Havaitse reistailevan liesituulettimen vaaran merkit ajoissa

Kolmannes tulipaloista syttyy keittiössä, ja usein syynä on esimerkiksi hellalle pudonnut patalappu tai uuniin unohtunut ruoka. Vakuutusyhtiö Ifin tutkinta oudosti alkunsa saaneen rivitalopalon yhteydessä johti kuitenkin pari vuotta sitten yllättävään havaintoon: osa paloista alkaakin lieden sijaan liesituulettimesta.

Liesituuletinpalot ovat erityisen tuhoisia, koska alkupalo kehittyy piilossa laitteen sisällä ja leviää nopeasti keittiönkaappeihin sekä poistohormin kautta kattorakenteisiin. Alkupaloa on erittäin vaikea tai jopa mahdoton sammuttaa kodista löytyvillä välineillä.

Vakuutusyhtiö varoittaa, että mekaanisella liukukytkimellä varustettujen liesituulettimien kytkimen komponentteja ei ole suojattu tai koteloitu riittävän hyvin kestäväseen liedeltä tulevia rasvaisia ja suolaisia höyryjä. Rasvan ja liian kertyminen kytkimeen aiheuttaa lopulta teknisen vian, joka synnyttää laitteessa kipinäintiä. Kipinäinti puolestaan voi sytyttää kytkimessä olevan rasvan palamaan. Palo roihahtaa nopeasti kohti kaapistoja ja kattoa, jolloin asunto saattaa palaa asuinkeuhkotomaksi. Liesituulettimen ja poistohormin takia veto-olosuhteet ovat tulien leviämisen valittavan suotuisat.

Viallinen liesituuletin on aina vakavasti otettava riski

Tulipaloriski koskee liesituulettimia, joissa on mekaaninen liukukytkin. Tämän tyyppisiä liesituulettimia asennettiin paljon 1980–2000-luvuilla, ja niitä saattaa olla suomalaiskodeissa jopa kymmeniä tuhansia. Ongelmista on havaintoja myös 2010-luvulla käyttöön otetuista ja melko uusista laitteista.

Liukukytkimellä varustettu liesituuletin ei itsessään ole vaarallinen. Tulipalon riski on olemassa silloin, jos liesituuletin ei toimi normaaliin tapaan: se ei esimerkiksi toimi jollakin tietyllä nopeudella, liukukytkin on jäykkä tai liian löysä, laite käynnistyy itsestään tai ei sammuu, vaikka sen kytkee pois käytöstä.

If totesi tammikuuisessa tiedotteessaan liesituuletinpalojen olleen viime aikoina jälleen yleinen uutinen eri puolilla Suomea. Tyypillisessä tilanteessa asukas on ruokaa laittaessaan havainnut palon, mutta ei ole kyennyt sammuttamaan nopeasti edennyttä roihahdusta.

– Viimeksi tammikuun alussa rivitalo-asunto paloi asuinkeuhkotomaksi Haminassa kun tuli levisi liesituulettimesta kohti kattoa. Tuli olisi myös voinut helposti aiheuttaa isoja vahinkoja koko taloon, jos se olisi päässyt leviämään ullakkotiloja pitkin. Viime syksynä taas toistakymmentä vuodepotilasta evakuoitiin Koskelan sairaala-alueella Helsingissä palvelutalossa liesituulettimesta syntyneen tulipalon takia. Syksyllä liesituuletin paloi myös muun muassa Tampereella, Heinolassa, Ilmajoella ja Kouvolassa, kertoo vahingontorjuntapäällikkö **Jari Pekka Koskela** Ifistä.

– Tuhoisaa jälkeä syntyy erityisesti siksi, että palo voi näyttää aluksi vaarattomalta, kun laite palaa sisältä ja savukaasut ohjautuvat hormiin. Vioittunut kytkin ei esimerkiksi paljasta itseään menemällä oikosulkuun ja polttamalla sulaketta. Vaaran ennakointi, viallisen tuulettimen vaihtaminen uuteen ja suodattimien säännöllinen puhdistaminen ovat ainoita tapoja ehkäistä liesituuletinpaloja.

IF Vakuutus

Näin kokkaat turvallisesti:

- Hälytyskellojen pitää soida, jos mekaanisella liukukytkimellä varustettu liesituuletin ei esimerkiksi toimi jollakin tietyllä nopeudella tai se käynnistyy itsestään.
- Vaihda viallinen liesituuletin heti uuteen. Rikkinäisiä kytkimiä ei ole mahdollista huoltaa tai korjata.
- Puhdista liesituulettimen suodattimet säännöllisesti. Tällöin liedeltä nousevat höyryt ja rasva ohjautuvat paremmin hormiin liesituulettimen kytkimen sijasta.
- Älä jätä ruokaa kypsymään liedelle tai uuniin ilman valvontaa.
- Pidä lieden ympäristö tyhjänä kaikesta helposti syttyvästä tavaramasta.
- Huolehdi, että kotisi palovaroitimet ovat kunnossa ja niitä on yksi jokaista 60 neliötä kohti.
- Varmista, että kodissa on tulipalon varalle vähintään sammuuspeite, käsisammutin ja palovaroitin. Lisäksi liesivahti tai -hälytys ovat suositeltavia, vaikka ne eivät liesituuletinpaloa estäkään.
- Jos tulipalo on jo roihahtanut, älä ryhdy urotekoihin. Pelasta itsesi ja muut kotona olijat ja hälytä apua.

Alkuvuosi on hormipalojen sesonkiaikaa – näin minimoit riskit

Varsinais-Suomen pelastuslaitos muistuttaa tiedotteessaan, että yli 40 % hormipaloista sattuu ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Vuosien 2014–2018 aikana Varsinais-Suomessa sattui 254 savuhormista syttynyttä rakennuspaloa tai rakennuspalovaaraa. 42,5 % tapauksista sattui tammi-maaliskuun aikana. Hormipaloja syttyy eniten viikonloppuisin ja ilta-aikaan. Tiedot ovat peräisin pelastustoimen PRONTO-tietokannasta.

Hormipalojen yleisin syy on arvioiden mukaan hormin ylikuumentuminen. Ylikuumentumisen riski syntyy esimerkiksi silloin, jos hormi ja tulisija eivät ole keskenään yhteensopi-

via. Hormia ostaessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hormi kestää tulisijan tuottaman lämmön. Mikäli hormin asentaa itse, tulee seurata tarkasti valmistajan antamia asennusohjeita.

Salakavalan nokipalon tunnistaa huminasta

Hormin ylikuumentumisen taustalla voi olla myös niin sanottu nokipalo, jossa piippuun kertynyt piki ja noki syttyvät palamaan. Nokipalon voi tunnistaa piipusta kuuluvasta voimakkaasta huminasta. Piipun yläpäästä voi myös nousta näkyviä kipinöitä, liekkejä tai mustaa savua.

Nuohouksesta huolehtiminen on paras tapa ehkäistä nokipalon syntymistä, mutta myös tulisijan käytötavalla on vaikutusta. Esimerkiksi roskien ja kostean puun polttaminen sekä vedon rajoittaminen kerryttävät nokea piippuun ja lisäävät nokipalon riskiä. Tällöin tulisi kiinnittää erityistä huomiota riittävän nuohouksen järjestämiseen.

Lakisääteisessä nuohouksessa tulee käyttää ammattinuohoojaa. Vastuu lakisääteisen nuohouksen järjestämisestä on kiinteistön omistajalla. Vakituksessa asuinkäytössä olevan rakennuksen tulisijat ja hormit on nuohottava vähintään vuoden välein ja vapaa-ajan asunnoissa vähintään kolmen vuoden välein.

Dreamstime.com

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Energiatehokkaampi koti vähällä vaivalla

Omakotitalon energiatehokkuuden parantaminen onnistuu pienilläkin toimenpiteillä – kunhan vain saa aikaiseksi ryhtyä toimeen. Etenkin sähkölämmitteisessä talossa vaikutuksen näkee nopeasti jo sähkönkulutuksessa.

Mennyt talvi oli monelle omakotitaloasujalle ilahduttava ainakin lämmityslaskun osalta.

Samoin ei ole kuitenkaan joka vuosi. Siinä missä nykymääräysten mukaisesti rakennetut omakotitalot ovat jo hyvinkin energiataloudellisia, vanhempien talojen lämmityskulut voivat kylminä talvina kirpaista.

Antero Mäkinen toimii Pirkanmaan alueella energianeuvojana ja opastaa työnsä puolesta pientalojen omistajia energiatehokkuuden parantamisessa. Vanha sanonta, jonka mukaan suutarin lapsilla ei ole kenkiä, ei ainakaan hä-

nen kohdallaan pidä paikkaansa: Mäkinen elää kuten opettaa ja on parantanut oman, 1950-luvulla rakennetun omakotitalonsa energiatehokkuutta kauttaaltaan.

Mäkisten Valkeakoskella sijaitseva yksikerroksinen puutalo on elänyt ja kasvanut asukkaidensa mukana. Ostohetkellä vuonna 1985 se oli vielä pieni, noin 60-neliöinen mummonmökki, jota sittemmin laajennettiin kolme kertaa lasten varttuessa. Nykyisin perheen kaksi poikaa ovat jo muuttaneet omilleen ja Mäkinen asuu 127-neliöiseksi kasvaneessa talossa kaksin vaimonsa kanssa – myymistä harkiten.

Matalan kynnyksen toimenpiteitä rauhalliseen tahtiin

Eräs Mäkisen syistä ryhtyä energiaremonttiin oli saada lisää omakohtaista kokemusta, jonka pohjalta antaa käytännön neuvoja myös muille omakotitalon omistajille.

– Ryhdyin ajattelemaan, mitä omakotitalon omistaja voisi lähteä tekemään itse, hän kertoo.

Mäkinen onkin parantanut talonsa energiatehokkuutta hissukseen, huone huoneelta. Ohjaavana periaatteena oli se, että remontti ei saanut haitata talossa

asumista ja nukkumista, vaan siellä piti pystyä samalla asumaan ongelmitta.

– Siirsimme tavarat aina toiseen huoneeseen pois tieltä ja teimme huone kerrallaan.

Toimenpiteet ja niissä käytetyt materiaalit on mietitty tarkkaan ja niiden tekemiseen käytetty aikaa. Välissä on myös seurattu tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia kaikessa rauhassa.

– Ensimmäisenä lähdin siitä, että katsoin lämpökameralla, missä talon vuotokohdat olivat, ja ryhdyin tiivistämään niitä. Se oli se ykkösjuuttu, hän korostaa. Kun talon lämpövuodot oli kuvauksen avulla

ensin paikannettu, ne olikin helppo hoi-
taa kuntoon.

**Remontti edennyt huone
huoneelta**

Mäkisen energiatehokkuusprojekti alkoi
noin puolitoista vuotta sitten. Remontti
aloitettiin talon tietokonehuoneesta, jon-
ka jälkeen vuorossa olivat makuuhuoneet
yksi kerrallaan ja viimeisenä lopulta olo-
huone.

– Halusimme, että tietokonehuonees-
sa on 16 astetta lämmintä. Sen ei tarvitse
olla kauhean lämmin, sillä koneet ja lait-
teet nostavat lämpötilaa ollessaan päällä,
hän kertoo.

Jo pelkästään ikkunoiden tiivistämisen
myötä huoneen lämpötila nousi 19 astee-
seen, joten patteria jouduttiin säätämään
pienemmälle teholle.

– Ikkunatiivisteet ovat yksi asia, jota
monet laiminlyövät, Mäkinen huomaut-
taa.

Ikkunoiden lisäksi viime vuoden aika-
na hän tiivisti myös talon sisäseinät nurk-
kia ja lattianrakoja myöten ja pinnoitti ne
uusiksi Isoverin Halltex-levyillä, joissa on
tapettipinta valmiina. Sisäkattokin sai le-
vyt pintaansa ja lattiaan laitettiin uusi la-
minaatti.

– Katon yläpohjaan laitoin myös Hall-
tex-levyä. Levyt ovat hengittäviä ja niissä
on lämpöominaisuutta.

Mäkinen kertoo myös lisänneensä ylä-
pohjaan eristevillaa sen verran, mitä sin-
ne sai mahtumaan. Jo pienellä rahalla ja
vaivalla saatiinkin siis paljon aikaan – ja
sähkölämmitteisen talon lämmityskulut
laskuun.

**Sähkönkulutus
pieneni merkittävästi**

Tiivistäminen ja levyt olivat Mäkisen mu-
kaan huokea keino saada huoneiden si-
sälämpötila nousemaan. Sen seuraukse-
na talon lämmitystä voitiin säätää pie-
nemmälle teholle, mikä tarkoitti suoraa
säätöstä sähkönkulutukseen.

Koska remonttia on tehty hitaasti, huo-
ne kerrallaan, hänen on ollut helppo to-
dentaa tehtyjen toimenpiteiden vaiku-
tukset ennen projektin jatkamista.

– Mitä olen seurannut, niin kaikki, mitä
olen tehnyt taloon vuoden aikana, on pe-
riaatteessa maksanut itsensä takaisin jo
nyt.

Simpeleiden toimenpiteiden vaikutus
on ollut ilmeisin juuri sähkönkulutukses-
sa. Mäkinen kertoo, että kaksi vuotta sit-
ten, ennen energiatehokkuuden paranta-
mista, heidän vuosittainen sähkönkulu-
tuksensa oli 23 000 kWh.

– Nyt vuosikulutus on 10 000 kilowat-
titunnissa. Jos miettii, että muutosta on
tullut 13 000 kilowattituntia, se on aika-
moinen pudotus.

Varsinkin suoräsähkölämmitteisessä
talossa sähkönkulutusta voikin saada hä-
nen mukaansa helposti alaspäin jo pie-
nillä itse tehdyillä toimenpiteillä.

**Parempaa energiatehokkuutta
ilmanvaihto huomioiden**

Energiatehokkuuden eteen voi tehdä pal-
jon omin päin – kunhan miettii, mitä on
tekemässä. Mäkinen kehuu rautakau-
poista löytyvän kaikki tarvittavat materi-

aalit tee se itse -remonttoijalle. Jos omaa
tietämystä ei ole, on kuitenkin parasta ot-
taa mukaan ammattilainen.

Ennen kuin energiatehokkuutta ryh-
dytään parantamaan, Mäkinen kehottaa
myös tarkistamaan, ettei talossa ole ho-
meongelmia, jotka saattaisivat vain peit-
tyä uusien eristekerrosten alle.

– Jos on jotain sellaista, se otetaan pois
ja korjataan, hän painottaa.

Koska Mäkinen on taustaltaan raken-
nus-, LVI- ja sähkösuunnittelija, tietotai-
toa muutosten tekemiseen löytyi roppa-
kaupalla. Hän hyödynsi apunaan esimer-
kiksi tietokoneohjelmia varmistaakseen,
ettei talosta tulisi lisätiivistyksen ja -eris-
tyksen myötä hengittämätön ”pullo”.

– Sisäilma ei saanut kärsiä, vaan senkin
piti parantua, hän painottaa.

Tiivistyksen jälkeen taloon tehtiinkin
vielä ylimääräiset tuloilmaventtiilit ikku-
noiden yläkarmeihin, jotta sisätiloihin
saatiin edelleen riittävä määrä raitista
korvausilmaa.

Mäkinen muistuttaa, että viime aikoi-
na suosioon nousseet ilmalämpöpumput
eivät vaihda sisäilmaa, vaan vain kierrät-
tavat ilmaa talossa. Hän itse ei ole läm-
pöpumpuista juuri innostunut. Pumpun
sijaan heidän olohuoneensa varaavan ta-
kan yläpuolella on tietokoneella ohjat-
tava puhallin, joka ei kuluta juuri virtaa.

– Aina kun takkaa lämmitetään, puhallin
pistetään päälle, ja se kierrättää läm-
pöä talossa.

**Viimeisenä vaiheena
ulkoverhouksen uusiminen**

Parhaillaan Mäkinen harkitsee vielä ta-
lonsa ulkoverhouksen uusimista energia-
tehokkaammaksi. Hän kuvailee vanhan
julkisivun olevan pystylautaa, jossa lau-
tojen välissä on pieni rima.

– Tarkoitus olisi, että otan ne kaikki ri-
mat ja joka viidennen laudan pois, jolloin
jää vähän isompi ilmarako.

Uudeksi ulkovuoreksi hän aikoo nau-
lata vanhojen lautojen päälle puista, 175
millimetriä leveää ja 32 millimetriä pak-
sua vaakapaneelia, joka napsautetaan
ponttiin. Mäkinen ei aio purkaa pois van-
haa tuulensuojalevyä, sillä sen myötä sei-
nä pitäisi myös koolata ja tehdä suurem-
pi remontti.

– Tällä pienellä keinolla saa ulkovuo-
renkin hyvännäköiseksi, mutta se ei vai-
kuta ikkunoihin eikä räystäitä tarvitse
ryhtyä levantämään.

Ulkoverhous kasvaa ulospäin vain sen
32 millimetriä, eli aika lailla saman ver-
ran, mitä hävisi poistettujen rimojen
myötä.

Vaakapaneloinnin jälkeen talo näyttää
ulospäin hirsitalolta. Alueen talojen edel-
lytetään olevan julkisivultaan lautaver-
hoiltuja puutaloja, joten muutos ei edel-
lytä erillistä lupaa – muuttuuhan verhous
vain pystylaudasta vaa’aksi.

**Energiaremonttia
tehtiin budjetti mielessä**

Talon remontoiminen käy aina kukkaron
päälle, mutta Mäkisen periaatteena on
ollut, ettei parannuksia varten jouduttaisi
hakemaan lainaa. Tämä on osaltaan mää-
ritellyt myös remontin edistymistähtiä:

– Käytetyt materiaalit kilpailutetaan ja
niitä haetaan sitä mukaa, kun oma bud- »

Takkasydän mittatilaustyönä

Teemme myös:

- Savupiippujen kunnostukset
- Hormikuvaukset ja kartoitukset
- Tikkaat ja kourut -Teräspiiput

Katso lisää sivuiltamme.

Ammattitaitoa vuodesta 1989

HORMIC.fi

0400-885055/hormic@hormic.fi

JM ASENNUSPALVELU

**OSAAVA SÄHKÖMIES
PALVELUKSESSASI
AINA KUN TARVITAAN**

Ongelman edessä soita numeroon:
050 917 5764

www.sähköasennus-turku.fi

**24H
VIKAPÄIVYSTYS
050 917 5764**

**EDULLISET
ENERGIATODISTUKSET
ENERGIA-AVUSTUSLASKELMAT**

Jarmo Linden
FISEN pätevyys
puh. 044 315 8199
info@kaarinanlampokuvaus.com

» Katso lisää: **www.kaarinanlampokuvaus.com**

*Ammattitaidolla kaikki puutarha-
alan työt toiveidenne mukaisesti*

Puistopuutarhuri, arboristi
Mervi Lehtonen
044-537 8338
21330 Paattinen
www.kukkeapiha.fi

**Kukka
Piha**

Lvi Luojoja Oy

www.putkiasennusluojoja.fi 0500805302

- ✗ Hormien massa-
us, putkitus ja suki-
tus
- ✗ Piippujen muuraukset
- ✗ Tikkaat ja kulkusillat
- ✗ Paloturvalliset, CE-hyväksytyt valmispiiput
- ✗ Teräspiiput ja harkkopiiput
- ✗ Vedonparantajat ja savuimurit tehosta
maan ilmanvaihtoa ja takan vetoa

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!
Puh. 050-3100 200
tai myynti@hormistokeskus.fi

Hormisto KESKUS
www.hormistokeskus.fi

Dreamstime.com

jetti antaa myöten. Ne pistetään sinne kiinni ja katsotaan sitten seuraavia. Seuraavassa kuussa jos on varaa, ostetaan taas lisää.

Mäkinen huomauttaa, että jo pienilläkin teoilla pystytään parantamaan talon energiatehokkuutta ja saamaan säästöjä.

– Sääntöhän on, että kun sisälämpötilaa pudottaa yhden asteen, se säästää lämmityskuluissa jo viisi prosenttia.

Esimerkiksi energia-asiantuntijayritys Motiva suosittelee makuuhuoneen lämpötilaksi vain 18–20 astetta. Mäkinen neuvo laskemaan sisälämpötilaa ker-

tärysyksen sijaan pikku hiljaa, asteen verran viikossa, jolloin siihen ehtii tottua mukavasti.

– Siinä huomaa jo ison säästön, kun sähköä ei kulu läheskään niin paljon. Jos on öljylämmitys tai mikä tahansa lämmitysmuoto, kyllä sen huomaa jo siinä kulutuksessa.

Lämpökuvauksella pääsee hyvään alkuun

Lämmityskulut, asumisen hiilidioksidipäästöt, asumismukavuus – vanhan ta-

lon energiatehokkuuden parantamiselle voi olla monia syitä. Mäkinen toteaa, että kaikista työläintä voi olla kuitenkin hyväksyä alun alkaenkin se, että omaan taloon pitäisi ylipäättään tehdä jotain.

– Talo ei olekaan ehkä niin hyvässä kunnossa kuin kuviteltiin. Varsinkin lämpökuvaus paljastaa aika paljon yllättäviä tilanteita, hän huomauttaa.

– Sillä saadaan aika pitkälle selville, mitä talossa pitää lähteä tekemään.

Lämpökuvaus onkin hänen mielestään toimenpiteistä kenties tärkein. Siitä kannattaa aloittaa, olipa talon lämmitys-

muoto sitten mikä tahansa. Sen avulla voidaan myös todentaa, oliko tehdyillä toimenpiteillä vaikutusta.

– Monet sanovat, että heillä on öljytai sähkölämmitys, josta haluavat siirtyä maalämpöön. Sillä ei ole kuitenkaan vaikutusta, jos talo vuotaa kuin seula.

Lämpökuvausta voi tiedustella muun muassa Energiaviraston rahoittamilta alueellisilta energianeuvojilta, joita löytyy joka maakunnasta. Esimerkiksi Pirkanmaalla Ranen kautta lämpökuvaus maksaa Mäkisen mukaan noin 120 euroa. ■

ASBESTINÄYTTEET
Turussa tutkii akkreditoitu laboratorio
www.topanalytica.com
044 787 4845

ASBESTI
SISÄLTÄÄ ASBESTIA
PÖLYN HENGITTÄMINEN

ASBESTI
INNEHÄLLER ASBEST
DAMMET FÄRLIGT ATT INANDAS

ASBESTI
SISÄLTÄÄ ASBESTIA
PÖLYN HENGITTÄMINEN VAARALLISTA

ASBESTI
INNEHÄLLER ASBEST
DAMMET FÄRLIGT ATT INANDAS

TOP ANALYTICA
www.topanalytica.com

SÄHKÖTIIMI ILOy

**MEILTÄ KAIKKI SÄHKÖTYÖT,
AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄT
MYÖS ILMALÄMPÖPUMPUT
JA NIIDEN ASENNUKSET**

• Asennuspalvelu • Tarvikemyynti • Urakointi
• Suunnittelu • S1 oikeudet

Autokatu 8, 20380 Turku • Toimisto 020 7188 300
toimisto@sahkotiimi.com www.sahkotiimi.com **elfin**

Viimeistele pihasi JUPALCO-valurautakansistoilla

Esimerkki 1. Rännisuppilon parannus

Viereisen esimerkkiratkaisun osat	JUPALCO LVI-koodi
Valurautainen säädettävä kehys, laippa 480x480	33261 05
Muovinen rännisuppilo ø315 PLUS	33636 76

Lähtötilanne: Muovinen rännisuppilo on asennettu rakentamisen ensivaiheessa. Ongelmana on, että ratkaisu ei poista sadevesiä rännisuppilon ympäriltä. Tämä ratkaisu kaipaa viimeistelyä.

Viimeistelyvaihe: Suppilo on vaihdettu syvempään malliin. Samalla poistoputkea on lyhennetty. JUPALCO-valurautakehys on asennettu syöksytorven alle suojaamaan muovista rännisuppiloa. Rännivesien lisäksi sade- ja lumen sulamisvedet ohjataan samaan rännisuppilokaivoon.

Esimerkki 2. JUPALCO valurautakansiston asennus ø315mm salaojan tarkastuskaivoon

Lähtötilanne: Salaojan ø315mm tarkastuskaivo on rakennusvaiheessa tilapäisesti suojattu muovisella putkenhatulla. Tämä ratkaisu kaipaa viimeistelyä.

Esimerkkiratkaisun osat	JUPALCO LVI-koodi
Umpikansi ø250, nappulapintainen	33635 26
Kehys ø330, muovikaivoille ø315	33635 05

Viimeistelyvaihe: Maat on tasoitettu. Tarkastuskaivo on lyhennetty oikeaan korkoon ja muovinen putkenhattu on vaihdettu valurautaiseen JUPALCO pihakansistoon.

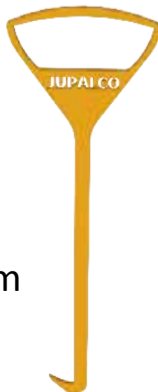

Viimeistely valmis: Salaojakaivon JUPALCO-valurautakansisto on avattavissa salaojien huoltotoimia varten.

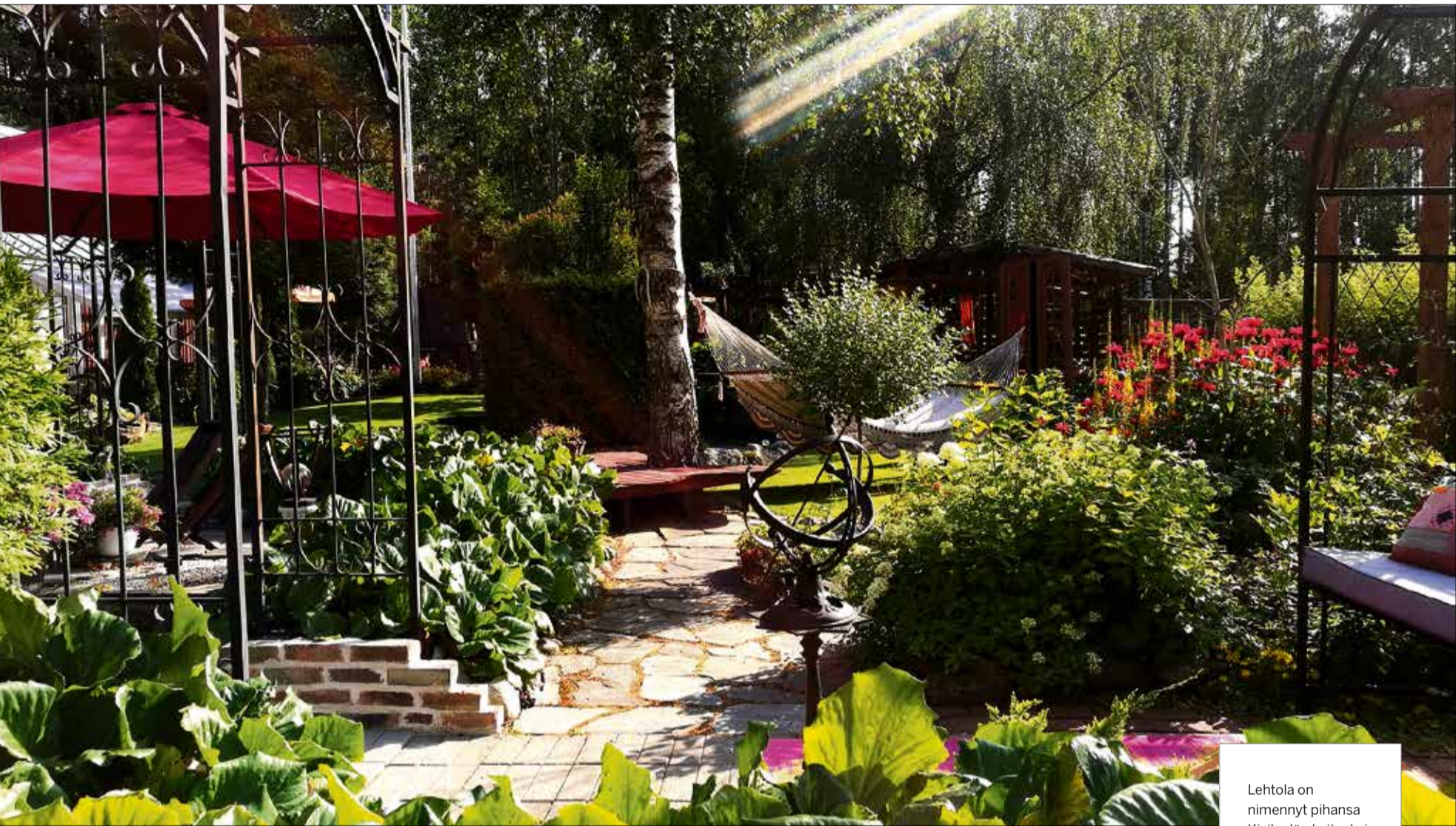
Tutustu laajaan JUPALCO mallistoon netissä, josta löydät myös liikennealueen kansistot

WWW.JUPALCO.COM

Jupalco Oy
Kylänportti 10
02940 Espoo
Puh. 09 - 4250 560
myynti@jupalco.com
www.jupalco.com

Tällä kupongilla
JUPALCO kaivokoukku
LVI-koodi: 33636 95
Hintaan 30e (sis. alv 24%)
Tarjous voimassa 30.4.2020 asti

Lehtola on nimennyt pihansa Kivikydön keitaaksi.

Teksti: Pia Tervo

Jokaisesta pihasta voi saada näyttävän

Suunnittelussa kannattaa käyttää lähtökohtana muun muassa tontin sijaintia, maapohjaa, budjettia sekä asukkaiden omia toiveita ja ideoita.

Mitä eroa on kiinalaisella peruspuutarhurilla ja ilmajo-kelaisella omakotiasukkaalla nimeltään **Raila Lehtola**? Varmaan paljonkin, mutta jonkinlainen nyanssi löytyy varsinkin suhtautumisesta puutarhanhoitoon.

Kiinalaisen sananlaskun mukaan tärkeintä elämässä on puutarhanhoito, eikä sekään ole kovin tärkeää. Suomen paras piha 2016 -kilpailun voittaneen Lehtolan hurmosta kuvailee puolestaan parhaiten se, että häntä on hyvin vaikeaa – jollei mahdotonta – saada puutarhastaan pois kesäisin.

Vaikka palkinto lukemattomasta määrästä työtunteja on niiattu jo vuosia sitten, Lehtolan mielestä pihan merkitystä kotona viihtymiselle ei voida edelleenkään väheksyä.

– Käytännössä noin puolet vuodesta asun puutarhasani. Sen lisäksi, että hyvin tehty piha tarjoaa kesällä luonnollista rentoutumistilaa, sen eteen on nähtävä vai-vaa, koska kasveiltaan monimuotoinen ja runsas piha ei pysy kauniina ilman huoltamista, hän toteaa.

Kaikilla ei tietenkään ole samanlaisia tavoitteita omi-

en pihojensa suhteen, mutta Lehtolalla on näkökulmia ja vinkkejä, joiden avulla kunkin pihan yksilölliset piirteet ja omat toiveet voidaan nivoa toimivaksi kokonaisuudeksi.

Ilman suunnittelua tehdään turhaa työtä

Erilaisten pihojen lähtökohdat vaikuttavat Lehtolan mielestä pihan suunnitteluun paljonkin. Pihan tyyli on hyvä valita talon tyylin perusteella ottaen lisäksi huomioon tontin erityispiirteet.

– Mielestäni modernin talon pihalle ei kannata harkita mitään kiviröykkiöitä tai muita koristeellisia elementtejä. Itse suosisin suunnittelussa suoralinjaisuutta ja materiaaleina esimerkiksi valmista laattaa tai kiveä. Lopputuloksena riippuu kuitenkin monesta eri osatekijästä. Jos esimerkiksi istutetaan kolme isoa pylväshaapaa ja pohja täytetään kivilohkareilla, niin se kyllä näyttää hyvältä myös modernin talon pihamaalla.

Perhesovun ja viihtyvyyden kannalta erilaisten näkemysten ja fyysisten rajoitteiden huomioon ottaminen on tärkeä osa suunnittelua. Puutarhalle voi myös antaa luvan elää muuttuvien tarpeiden mukana.

– Meillä esimerkiksi terasseja rakennettiin moneen paikkaan, jotta pihalta löytyisi aina kohta, jossa voisi nauttia auringonpaisteesta. Kun lapset olivat pieniä, niin tontillamme oli myös pituushyppypaikka. Mutta kun he kasvoivat, tilalle istutettiin marjapensaita lisäämällä valmiiseen hiekkapohjaan multaa ja taimet.

Liikuntaesteiset voidaan huomioida esimerkiksi niin, että mietitään tontin korkeuseroihin parhaat ratkaisut liikkumista ajatellen.

– Me teimme loivat, pitkät portaat pienellä nousulla. Niitä on helpompaa kulkea.

Erilaiset rakennelmat, kuten terassit ja aidat saattavat vaatia kunnan tai kaupungin viranomaisilta lupia, jotka kannattaa selvittää ja tarvittaessa hankkia etukäteen. Suunnitteluun ja pihan lopulliseen ulkonäköön rakennelmilla on suuri vaikutus.

Perusasioiden opiskelu kannattaa myös taloudellisesti

Lehtola lupaa, että jokaiselle tontille saa tehtyä hienon puutarhan, kunhan ottaa muutaman tärkeän asian huomioon. Kasvit kannattaa ensinnäkin valita niin, että ne pärjäävät suunnitellulla istutusalueella hyvin. Näin myös käytetyn rahan määrään voidaan vaikuttaa pitkällä viiveellä.

– Jos tontti on esimerkiksi soinen tai muuten märkä, niin kukkapenkkejä ei kannata perustaa suoraan maahan, vaan silloin on järkevää rakentaa kohopenkkejä. Kuivaan paikkaan taas ei kannata kohopenkkejä tehdä, vaan istuttaa kasvit kuoppiin, jotta ne pysyvät kosteina.

Lehtola kehottaa testaamaan kasvin suotuisinta istutuspaikkaa niin, että istutetaan samaa lajia useampaan paikkaan ja tarkkailaan, mikä alue osoittautuu kasville parhaimmaksi.

– Kasvi, aurinko ja varjo ovat tärkeimmät olosuhdetekijät kasvin elinvoimaisuudelle. Suosittelen lukemaan puutarhalehtiä ja googlettelemaan tietoa netistä.

Kasvualustan muokkauksella on myös huomattava merkitys kasvin viihtymiselle. Suunnittelussa onkin otettava huomioon maapohjan muokattavuus – asettaako esimerkiksi kallio haastetta kaivamiselle.

– Joillakin on tapana vain kaivaa koloja ja istuttaa. Maata pitäisi kuitenkin aina kaivaa tarpeeksi syvältä ja laittaa kuoppaan joko uutta multaa tai lisätä olemassa olevaan multaan oikeanlaista kasvialustaa. Jos on savinen maa, niin kasvit tarvitsevat turvetta. Turve tekee maasta kuohkeampaa. Aina voi myös heittää vähän hiekkaa sekaan, jotkut kasvit tarvitsevat sitä paljonkin.

Monet päätökset tehdään budjetin perusteella. Pihan rakentamisen hintaan voi onneksi vaikuttaa omilla valinnoillaan, mutta jos edes jonkinlaisen pihan haluaa, tulisi Lehtolan mukaan katetta löytyä viisinumeroisen summan verran.

– Kymppitonnilla voi saada siistin pihan vähäisillä yksityiskohdilla, ja sen voi tehdä valmiiksi kesässä tai kahdessa. Mutta jos haluaa isompaa ja näyttävämpää, niin pihaa voi muokata vaikka koko elämänsä ajan ja maksaa ostoja pienemmissä erissä. Näyttävä piha maksaa pääsääntöisesti useamman kymppitonnin.

Idearikas verkostoituja säästää eniten

Pihaan ei tarvitse ostaa kaikkea uutena, eikä rakentaa jokaista yksityiskohtaa pitkän kaavan kautta.

– Säästäisin ehkä mieluiten kasvien hankinnassa. Niitä voi yrittää saada tutuilta. Tai jos pihan valmiiksi saamisella ei ole kauheaa hätää, niin voi hankkia sellaisia kasveja, jotka leviävät ja joiden juuri-paakut voi jakaa keväisin ja istuttaa uuteen paikkaan.

Markkinoiltakin voi saada kasveja halvalla. Monet hyödyntävät myös kirpputoreja, joilla monivuotisia kasveja myydään edullisesti pienissä istutusruukuissa.

Hyötykasvien kasvattamisella voi Lehtolan mukaan sekä säästää että saada kauneutta puutarhaan.

– Mansikka esimerkiksi näyttää ihanalta kukkapenkissäkin. Rungolliset marjapensaat ja pilariomenapuu mahtuvat pieneenkin pihaan ja ovat nättejä, ja niiden alle voi laittaa kukkia kasvamaan.

Lehtolalla on hyvä niksi niille, jotka tuskaikevat terassin tekemisen vaivalloisuutta ja kalleutta.

– Vanhan routimattomaksi havaitun maan päälle voi aivan hyvin laittaa ensin suodatinkangasta ja sitten hiekkaa. Kalliit styroksit ja sepelit voi silloin kokonaan unohtaa. Väitän, että puolet kustannuksista saadaan sillä tavoin pois. Ei kannata maksaa yhtään enempää kuin on pakko.

– Pihakeittiö on meillä tehty juuri niin. Kelluvarakenteista terassia kesäkeittiöineen on helppoa oikoa, jos tulee tarvetta.

Lehtola vinkkaa pihanrakentajia etsiytymään tie- ja viemäritöiden tekijöiden juttusille, jos haluaa pihalleen räjäytyskiviä. Kivien kotiinkuljetuksestakin voi yrittää sopia, sillä muutenhan ne päätyvät maankaatopaikalle. Valmisbetoniauton betonijämien tuonti omaan pihaan voi myös olla edullisempaa kuin tehdä itse betonia. Ainakin se on käteväämpää ja nopeampaa.

– Osa pihamme materiaaleista on saatu purettavaksi määrättyistä taloista. Metalliriomupaikoista voi myös hakea ainesta, joka taipuu näppärän käsissä vaikka porteiksi. Pihan rakentamisessa luovuudella ja rohkeudella on erityisen paljon virkaa, Lehtola sinetöi.

Viherrakentajat ym.

PIHAT KUNTOON KESÄKSI!

MULTAA JA KUORIKATETTA

Toimitukset nopeasti ja edullisesti, pienemmät erät myös itse noutaen.

Turussa Noutopiste Topinojan kaatopaikalla Av. ark. 7-17
0500 121 040
040 579 2861
www.turunmaisemointi.fi

Kysy tarjous!

**NOSTOT • VAIHTOLAVAT • SEPELIT&MULLAT
PARAKIT&KONTIT • KULJETUKSET • KAIVUUTYÖT**

JORMA SIIPOLA
Raskaankaluston liikennöintiä vuodesta 1977
0400 525 855 • jorma@siipola.net • siipola.net

— KULJETUSLIIKE —
J&T PAJUNEN Oy

**LOKAPALVELUT
KULJETUKSET
VAIHTOLAVAT
MAA-AINEKSET
MAANSIIRTO**

**Kun haluat kuormasi varmasti perille,
ota yhteyttä kuljetusalan vankkaan ammattilaiseen!**

 02 435 9182

Navirentie 1, 21100 Naantali | info@jt-pajunen.fi

www.jt-pajunen.fi

**SEULOTTUA LANNOITETTUA
MULTAA**

Kuorikatetta, erilaisia kiviaineksia
toimitettuna ja noudettuna.
Otamme vastaan haravointijätettä veloituksetta.

PIHAMULTA OY

www.pihamulta.fi

044 988 9925
Palovuorentie 200
RAISIO
Opastus perille.

Länsi-Suomen Pesu- ja imutyö Oy
www.pesujaimu.com | myynti@pesujaimu.com | jorma.rantala@pesujaimu.com

- ÖLJY- YM. SÄILIÖIDEN PUHDISTUKSET
- TARKASTUKSET
- Lika-, hiekka, ym kaivojen tyhjennykset
- Suurtehoimuroinnit
- Vaihtolava-autoilua
- Korkeapainepesut 0-2500 bariin
- Viemärien aukaisut ja huuhtelut
- Putkistojen kuvaukset

(02) 435 4700

ÄLÄ AIKAILE - SOITA HETI!

Rauman Tankkihuolto

(02) 8232 711, 044 7002971, 044 700 2970

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Edulliselta vaikuttava
voi joskus merkitä
enemmän työtä
suuremmalla hinnalla.

Kelejä ja vaihtuvia trendejä kestävät materiaalit

Kun halutaan tehdä kerralla mahdollisimman pysyviä ja pitkäkestoisia valintoja pihan yksityiskohtien suhteen, joudutaan usein pohtimaan esimerkiksi muovin, kiven, puun ja vallitsevien trendien vaikutusta ja elinkaarta.

Edulliselta vaikuttava voi joskus merkitä enemmän työtä suuremmalla hinnalla. Usein esimerkiksi puutarhakalusteiden ja piharakenteiden valinnassa suositaan muovituotteiden sijasta aitoja puumateriaaleja, joiden hinta riippuu muun muassa lahonestokäsittelyjen määrästä. Toisaalta heikkona ja ekologisesti kyseenalaisena pidettyä muovia on jalostettu miellyttävän tuntuiseksi ja näyttäväksi komposiittimateriaaleiksi, jotka ovat aikaa kestäviä ja huoltovapaita.

Materiaalien valinnassa kannattaa miettiä kokonaiskustannusta, mutta myös materiaalien todellisia vaikutuksia ekosysteemiin.

Kevyen irtaimiston osalta valintaa tehdään myös visuaalisuuden pohjalta.

– Yleensäkin perinteiset naishahmo- tai leijonapatsaat eivät mielestäni ole sellaisia, jotka lähtisivät koskaan muodista pois. Luonnonmateriaalit ja metallitkin kestävät aikaa, summaa Lehtola.

Moottorisahaveistokset jakavat mielipiteitä, mutta Lehtolalta ne saavat varauksellisen hyväksynnän.

– Riippuu täysin, kuka ne on tehnyt. Kaikki veistokset eivät ole onnistuneita, kuten eivät kaikki betonipatsaatkaan näytä tyylikkailtä.

Itse tehdyistä vesialtaista pitkään iloa

Pihan vesielementit voi joko ostaa suoraan kaupasta tai rakentaa itse.

– Allasmuovista tehdyt altaat ovat muuten hyviä, mutta eivät kestä meidän tontillamme, koska maaperä on kostea. Allasmuovi ei tue maata tarpeeksi, vaan maa pääsee valumaan muovin alle, jonka takia kuoppaa joutuisi kaivamaan joka kevät uudelleen, Lehtola kuvailee.

Allasmuovista voi kuitenkin sopivaan maapohjaan rakentaa luonnollisen näköisen altaan niin, että kiviä ladotaan vieriviereen koko muovin päälle.

– Valetut, itse tehdyt altaat ovat suosikkejani. Tällaisen betonialtaan voi rakentaa minne vain.

Ensin kaivetaan sopivan kokoinen ja muotoinen kuoppa, jonka pohjalle tuodaan hiekkaa noin 40 senttimetriä. Sitten ladotaan styroksia altaan pohjalle ja reunoille. Viimeiseksi asetellaan betoniverkkoa ja harjaterästä ennen kuin betonimassa valutetaan kuoppaan ja sliipataan reunoille pienissä erissä vähintään 20 senttimetrin paksuudelta. Ilman terästä tai rautaa on allasta turha alkaa tekemään, koska se hajoaisi ensimmäisen talven aikana paloiksi, muistuttaa Lehtola.■

Lähde: www.plastics.fi/fin/muovitieto/muovit/komposiitit

Matka omaan kotiin voi alkaa tänä keväänä

Oman kodin hankkiminen on matka, jossa me haluamme toimia oppaanasi. Asiakastyytyväisyytemme perusta on laadukas asiakaspalvelu sekä erityisen tehokas digi- ja somenäkyvyys.

Olitpa ostamassa ensiasuntoa, vaihtamassa suurempaan perheasuntoon tai hankkimassa unelmiesi asuntoa eläkepäiviä varten, kokemuksemme ja osaamisemme takaavat mukavan matkan määränpähän.

Pyydä meiltä maksuton arvio asunnostasi!

010 320 5650 Kaarina

010 320 5656 Turku

Julius Ahlqvist
Kiinteistönvälittäjä, LKV, KTM
044 066 4448

Tapio Arvo
Kiinteistönvälittäjä, LKV
044 979 3099

Jarmo Hellman
Myyntineuvottelija
0400 593 197

Hannele Himanen
YKV, LKV, kaupanvahvistaja,
artesaani
040 743 3019

Markku Himanen
Kiinteistönvälittäjä, LKV, KTM
050 343 4425

Valtteri Jumppanen
Kiinteistönvälittäjä, LKV
044 237 5879

Salla Kaarakainen
Uusikaupunki
Kiinteistönvälittäjä, LKV, VN
044 026 2590

Niko Laine
Myyntineuvottelija
044 079 9299

Johanna Nurmisto
Myyntineuvottelija
040 586 4500

Andreas Nyström
Kiinteistönvälittäjä, LKV, KTM
040 763 6929

Satu Sainio
Kiinteistönvälittäjä, LKV, KIAT,
tiiminvetäjä
040 530 9058

Minna Tossavainen
Vuokraustoimintapäällikkö,
LKV, LVV, KIAT
040 668 4688

Sari Hedman
Yrittäjä, LKV, KIAT
040 577 7671

Tom Lindqvist
Yrittäjä, LKV, KIAT, NHS, DI
044 238 3550

Rainer Nilovaara
Yrittäjä, LKV, KIAT, NHS
044 585 7334

RE/MAX
OMAANKOTIIN

RE/MAX
UUTEENKOTIIN

Kiinteistönvälitys Omaankotiin Oy LKV
Viilarinkatu 5, 2. krs. 20320 Turku
P. 010 320 5656 | omaankotiin@remax.fi

Kiinteistönvälitys Omaankotiin Oy LKV
Pyhän Katariinan tie 8 b B, 20780 Kaarina
P. 010 320 5650 | uuteenkotiin@remax.fi

remax-omaankotiin.fi

Designed by welcomia / Freepik

Teksti: Tiina Raatikainen

Siirtonurmea, kunttaa tai monimuotoinen piha – ratkaisuja ja vaihtoehtoja kituvalle nurmelle

Nurmikko kituu tai on jopa kuollut? Ruohonleikkuu leipiinnyttää kesäisin? Miten pihan vihermaton saisi taas kukoistamaan ja mitä vaihtoehtoja tavalliselle nurmikolle on?

Marttaliiton puutarha-asiantuntija **Tiina Ikosen** mielestä olisi hyvä ihan ensimmäiseksi miettiä, missä määrin perhe ylipäänsä tarvitsee vapaata nurmikkotilaa. Tarvitaanko esimerkiksi pelitilaa tai muuta.

– Pelkkä nurmikko on aika tylsäkin ratkaisu. Osa pihasta voi olla nurmikkona, osa esimerkiksi ketona ja pihalle voi teh-

dä myös metsänurkkauksen. Kun nämä erotetaan selkeiksi alueiksi, pihaa on helpompi hoitaa, kun sinne jää pienempi nurmikkoalue, jota tarvitsee enää ajaa.

Siirtonurmella heti vihreää, nurmikkoa voi paikatakin

Uuden nurmikon saa luotua helpoiten

siirtonurmikolla. Siirtonurmikosta saa nopeasti hyvän ja näyttävän nurmikon. Siirtonurmikon perustaminen vaatii kylvönurmikkoon verrattuna vähemmän työtä, mutta työtä sekin vaatii. Nurmikon-toimittajilta saa kuitenkin hyvät ohjeet siirtonurmikon laittoon, ja työt voi myös teettää ulkopuolisella.

– Pohjatyö on tehtävä hyvin. Jos maa-

perä ei ole kunnossa, ei ole siirtonurmikokaan pitkään, Ikonen sanoo.

Ikonen toteaa, että nurmikko kärsii helposti tällaisina talvina kuin nyt oli, kun vesi seisoo nurmikolla ja vuoroin jäätyy ja vuoroin sulaa.

– Jos keväällä näkee kohtia, joissa nurmikko on kuollut, voi kokeilla myös paikkausta. Nurmikon paikkaus tehdään niin,

” Monimuotoisuutta ja moni-ilmeisyyttä pihalle saa myös laittamalla osan pihasta kedoksi eli niityksi.

että harataan maata, lisätään multaa, kylvetään nurmikon siementä, taputellaan siemenet kunnolla maahan ja kas-tellaan. Siis samalla tavalla kuin nur-mikkoo perustettaessa, mutta pieni-muotoisemmin.

Jos nurmikko ei tahdo kasvaa jollakin kohtaa kunnolla, kannattaa katsoa mikä siinä luonnollisesti menestyy.

– Piharatamo ja pihasaunio ovat pi-hojen luonnonkasveja ja toimivat hy-vin luonnonnurmikossa. Isompiin auk-koihin voi kylvää myös ketokasveja, esi-merkiksi päivänakkaraa.

Maanpeittokasveista väriä ja hyötyä

Nurmikon huonoja kohtia ja hankas-ti hoidettavat alueita voi kattaa myös maanpeite- eli aluskasvillisuudella, joka sopii sekä puuvartisten että ruohovarti-sen kasvien juuristoalueelle. Peitekas-veja istutetaan myös paikkoihin, joissa nurmikkoo on vaikea ajaa, kuten rinte-iisiin, puiden ympärille sekä piharaken-teiden ja rakennusten väleihin.

Peitekasveja kannattaa istuttaa tavan-omaista tiheämpään, jotta ne kattavat mullan pinnan yhdessä kesässä. Peite-kasvit pitävät huolta maaperästä ja ra-vitsevat sitä sekä estävät veden haihtu-mista ja samalla parantavat veden imey-tymistä maahan. Istutusten ympärille laitettuna ne ehkäisevät myös rikka-ruohojen kasvua. Peittokasvit tuovat pi-haan väriiloistoa eivät istutuksen jälkeen vaadi juurikaan hoitoa.

Nopeakasvuisia peittooperennoja ovat muun muassa suikeroalpi, sammallei-mu, erilaiset peipit ja rönsyansikka. Jotkut peittokasvit, kun ajuruoho, maahu-mala, rönsyakankaali ja rönsyansikka kestävät kevyttä päälle astumistakin. Mikään peitekasvi ei kuitenkaan kestä kovaa tallaamista, joten niitä ei kannata laittaa paikkoihin, joissa liikutaan pal-jon.

Nurmikon tilalle metsänpohjaa

Tontin voi maisemoida nopeasti ja luonnonmukaisesti myös varpu-kasvil-lisuudesta koostuvalla kuntalla eli val-miilla metsänpohjalla. Kuntassa kasvaa muun muassa puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa ja erilaisia sammalia. Erityisesti kuivassa paikassa menestyvä kunttapiha on myös helpohoitoinen.

– Tämä ratkaisu sopii erityisen hyvin metsänreunatonteilla ja sellaisille pi-hoille, joilla on jo havupuustoa, koska se tarkoittaa, että myös kunta menestyy silloin hyvin, Ikonen toteaa.

Ennen kuntan asentamista maapoh-ja puhdistetaan rikkakasveista ja tasoi-tetaan. Alustaan on hyvä sekoittaa hie-man lannoittamatonta turvehiekkase-osta. Kunttarullat ja -palat asennetaan paikoilleen heti niiden saavuttua. Var-pukasvillisuus juurtuu, kun sitä kastel-laan säännöllisesti ensimmäinen kesä

esimerkiksi sadettajan avulla. Juurrut-tuaan kunta pärjää täysin ilman hoitoa. Ekologisuutensa ja helpohoitoisuu-tensa vuoksi kunta onkin mainio rat-kaisu luonnonmukaista ja hoitovapaata pihaa suunniteltaessa.

Metsäpuutarha eri kasvilajeilla

Metsäpuutarhan tai metsäpuutarha-nurkkauksen voi luoda kuntapohjalle tai sitten niin, että puiden alle ja viereen tulee erikorkuista kasvillisuutta.

– Metsäpuutarhan voi rakentaa niin, että siinä on puita, matalampia pensai-ta, matalampia perennoja ja erilaisia kasvilajeja, vaikkapa salaattirivi tai mus-taherukkapensaita. Ne eivät ehkä anna satoa niin hyvin kuin valoisalla paikalla, mutta antavat kuitenkin. Eri kasvilaje-ja kannattaa kokeilla metsäpuutarhas-a aika rohkeastikin, Ikonen kannustaa.

Ikonen kehottaa ylipäänsäkin suosi-maan monimuotoista puutarhaa, jossa on monenlaista kasvillisuutta ja eri kas-vilajeja. Ravinteet kiertävät silloin maa-perässä hyvin, eliöstö monipuolistuu ja pölyttäjät viihtyvät pihalla.

– Mitä enemmän kukkivia kasveja ja mitä enemmän erilaisia kasveja, joiden juuret työntyvät maan eri syvyyksiin, sitä parempi.

Kedosta silmäniloa ja pölyttäjiä

Monimuotoisuutta ja moni-ilmeisyyttä pihalle saa myös laittamalla osan pihas-ta kedoksi eli niityksi. Kedon hoitami-nen on niin ikään helppoa, sillä sitä ei tarvitse leikata kuin kerran kesässä. En-nen siementen kylvämistä pintamaata voi hiukan muokata ja parantaa turpeel-la, sillä ketokasvit viihtyvät melko karus-sa maaperässä. Ketolajeja ei välttämättä tarvitse itse pähkällä vaan puutarha-myyrmälöissä on saatavilla valmiita sie-menseoksia. Kestävimmät lajit valikoi-tuvat siitä sitten kasvupaikan mukaan ja jäävät elämään.

Ketokasvit eivät kestä tallaamista, mutta niiden väliin muodostuvat yleensä itsestään luonnonpolut tai niitä voi muodostaa hiekalla tai luonnonkivillä.

– Jos maaperä on savinen, kasvualus-taankin voi laittaa hiekkaan. Monet ke-don kukista tykkäävät ilmastavasta maape-rästä, Ikonen vinkkaa.

Kun pihalla on ketoneilikkaa, päivän-kakkaraa, puna-ailakkia, peurankelloa, valkomataraa, kyläkurjenpolvea, niitty-leinikkiä tai muita kotimaisia ketokuk-kalajeja, piha tarjoaa myös paljon sil-mäniloa. Kedon kukista saa myös hel-posti kauniita leikkokukkakimppuja.

– Kasvit ovat myös aarreaitta, joka houkuttelee pölyttäjiä. Pölyttäjähän ovat nyt olleet huolestuttavasti vähene-mään päin. Joku saattaa ehkä miettiä, mitä merkitystä sillä on, jos minä laitan pihalleni kukkaniityn, mutta kyllä sillä vain on merkitystä, kun useampi tekee niin, Ikonen vakuuttaa.

Suomen Kunttamestarit

Laadukasta kuntaa Pohjois-Pohjanmaalta.

- Toimitukset kaikkialle Suomeen.
- Tarvittaessa myös asennus.
- Tilaa kauden 2020 hinnasto tai kysy tarjous.

Toimitusjohtaja Markku Hirvasoja, 0400 387 888
info@suomenkunttamestarit.fi

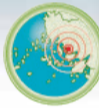
Toimisto, 050 366 4441
service@suomenkunttamestarit.fi

www.suomenkunttamestarit.fi

Eikö astianpesukone toimi? Kaipaako pesukoneesi huoltoa? Kylmälaitteesi asennusta?

Me toimimme useiden maahantuoijien takuuhuolto-korjaamona ja huollamme kodinkoneesi kuntoon!

Myös ilmalämpöpumput ja veloitukseton kartoituskäynti.

KODINKONEKLINIKKA

Palveleva kodinkonehuoltosi

www.kodinkonehuoltoturku.fi | p. 02 2828 688

Myymäla auki arkisin 9-17 | Vuorelankatu 7, 20320 Turku

TURUN KUNTOTUTKIMUS OY

- TUNNE TALOSI -

Asuntokaupan kattava kuntotarkastus
Saneeraus- ja uudiskohteiden suunnittelua

Vahinkopäivystys 24h 040 138 1315

info@turunkuntotutkimus.fi

Kärsämäentie 35, 20360 Turku

www.turunkuntotutkimus.fi

TURUN KUNTOTUTKIMUS OY

TERVETULOA

täyden palvelun
kotimaiselle
katsastusasemalle

Kaikkien ajoneuvojen
katsastukset, rekisteröinnit
ja vakuutukset meiltä
vaivattomasti.
Myös venerekisteröinnit.

WP-Katsastus Oy

Tuulissuontie 34, Lieto
Puh. (02) 436 4300
www.wp-katsastus.fi

Palvelemme ma-pe klo 8-17

KAIHTIMET JA MARKIISIT

SOITA 044 016 1170

Suunnittelu-, mittaus- ja asennuspalvelut.

Eerikinkatu 38, Turku
p. 044 016 1170
www.johannakaihдин.fi
myynti@johannakaihдин.fi

**Avoimma
ma-pe 9-17**

**Kodin lämmitys
kerralla kuntoon!**

www.thermwell.fi

KAIKKI LVI-TYÖT YHDESTÄ OSOITTEESTA!

kimmo@thermwell.fi
p. 010 504 9400
Päivystys 24/7 p. 050 411 1248

JA KOTONA KAIKKI HYVIN
**THERM
WELL**

Vesivisa Oy

0400 995 550

- **LVI-ASENNUKSET**
- **KATTILANVAIHDOT**
- **ILMALÄMPÖPUMPUT**
- **ÖLJYPOLTINASENNUKSET**
- **SÄHKÖURAKOINTI 0400 419 341**

Vintalantie 74, Lieto www.vesivisa.fi

KAIVINKONEYHTYMÄ HOKKANEN & H

- Yleiset maanrakennus- ja kaivuutyöt 3,5t–25t koneilla, pienimmät kumiteloilla
- Salaoja- ja hulevesijärjestelmät, viemärointi- ja vesijohtotyöt
- Talonpohjat ja louhinnat
- Kivetykset sekä piharakennustyöt
- Nurmikot ja puutarhatyöt
- Pienet putkikuvaukset

olli@kaivuuhokkanen.fi

0400 824 284 www.kaivuuhokkanen.fi

**OTA
YHTEYTTÄ!**

Unsplash

Eivät mitään turhia surraajia

Kasvien pölyttäjät ovat tärkeä osa luontoa. Jos pihalla pörrääviä kimalaisia, mehiläisiä, kukkakärpäsiä, perhosia ja muita pölyttäjiä ei olisi, luonto ja sen myötä ravintommekin olisi toisenlaisia. Yli kolme neljäsosaa maapallon tärkeimmistä ruokakasveista on osittain riippuvaisia eläinpölytyksestä. Ilman pölyttäjiä ruokavaliostamme puuttuisivat esimerkiksi marjat, hedelmät, monet vihannekset, pähkinät, kahvi ja kaakao. Ruoan lisäksi pölyttäjät tuottavat ihmisille myös muita hyötyjä, kuten lääkkeitä, biopolttoaineita ja kuituja. Pölyttäjien merkitys koko ekosysteemin kannalta on ylipäänsäkin suuri

Merkittävimpiä pölyttäjien runsauteen, monimuotoisuuteen ja terveyteen haitallisesti vaikuttavia tekijöitä ovat maankäytön muutokset, tehomaatalous ja torjunta-aineiden käyttö, ympäristön saastuminen, haitalliset vieraslajit, taudinaiheuttajat ja ilmastomuutos.

Tuholaisille kyytiä vedellä

Omalla kotipihallakin voisi miettiä missä määrin käyttää erilaisia torjunta-aineita. Tiina Ikosen mielestä ikävien tuholaistenkin kanssa olisi hyvä suosia luonnollisia konsteja.

– Tuholaisia voi hävittää ihan vain huuhtelemalla kasvien lehtiä vedellä. Niitä voi myös noukkia kädellä pois. Kannattaa kierrellä pihalla jo keväällä ja puhdistaa kasvit tuholaista jo alkuvaiheessa ennen kuin ne pääsevät leviämään.

Ikosen kehottaa myös googlettamaan, miltä leppäkertun toukka näyttää, ettei vain vahingossa tulisi hävittäneeksi myös tätä mainiota kirvasyöppöä. ■

Lähde: Ympäristö.fi

SWEROCK

VALMISBETONI-
TOIMITTAJASI
Länsi-Suomen
alueella

Tilaukset: 0290 091 092

Puhelun hinta lankapuhelimesta 8,35 snt / puh + 6,91 snt / min. (sis. alv 24%), matkapuhelimesta 8,35 snt / puh + 16,95 snt/min (sis. alv 24%)

Helsinki | Kirkkonummi | Lieto | Lohja | Loimaa | Naantali | Salo

www.swerock.fi

PIHAKIVET SUORAAN TURUN TEHTAANMYYMÄLÄSTÄ

KIVET, ASENNUS JA KULJETUS SAMAN KATON ALTA

Betonilaatasta saat tuotteet tarvittaessa pihalle, torille tai puutarhaan
valmiiksi asennettuna.

TUOTTEET VALMISTETAAN TURUSSA!

Pihakivet | Tukimuurikivet | Betonilaatat | Harkot | Reunakivet

BETONILAATTA OY

Sorvarinkatu 3, 20360 Turku

arkisin klo 7-18, lauantaisin 10-15

puh. 02 511 8800

www.betonilaatta.fi

NYT ENNAKKOHINTAAN

HUSQVARNA
RIDER 213 C

3.299€
sh. 4.199€

Valmiina ajoon!
Tankki täynnä ja
kotiin kuljetus!

Husqvarna
AUTOMOWER

robottileikkurit
Sporttikoneesta

**Siisti piha ilman
melua, päästöjä
ja huolta!**

ASENNUSPALVELUMME takaa laitteen varman toiminnan.
(sis. asennuksen, tarvikkeet, matkat, käyttöopastuksen)

**HUOM! Sporttikoneesta ostettuihin pienkoneisiin
2+2 vuoden takuu, koskee myös meidän
asentamia robottileikkureita!**

**Varma huolto
ja varaosa-
palvelu!**

**NYT ON OIKEA AIKA TUODA RUOHON-
LEIKKURISI KEVÄTHUOLTOON!**

POLARIS SPORTSMAN 570 EFI TRAKTORIMÖNKIJÄ

POLARIS

**NYT METSÄVARUSTUS
KAUPAN PÄÄLLÄ**

sis. Polaris vinssi 314,-
telirankakärry 895,-

8.990€
+ tk.

STIHL

MS 231 MOOTTORISAHA

- Kätevä ja taloudellinen mm. polttopuihin
40,6 cm³ Teho 2,0 / 2,7 kW / hv, 4,9 kg
- Terälevy 35 cm

399€
(Sh. 469,-)

STIHL

MS261 C-M

MOOTTORISAHA

- ammattisaha kaikkeen metsätööhön
- 50,2 cm³ - 3/4,1 kW/hv - 4,9 kg

699€
(Sh. 799,-)

STIHL

**MS 220 AKKUSAHA
NYT SAATAVILLA!**

- HUIMA ketjunopeus 24m/s
- terälevy 14" jako 3/8 ketju-50.1.1,3mm
- ketjun pikakiristys
Tule tutustumaan myymälöihimme!

UUTUUS!

POLARIS

RANGER 570 Efi EPS -20 Traktorimönkijä + PRO FIT CABIN

sh. **15.990€**

Polaris Pro-fit täydellinen
ohjaamo kokonaisuus.....**6290,-**
SPORTTIKONE sisusta ja
äänieristesarja990,-
Etumuovin maalaus
haluamaasi väriin.....390,-
Väriin sopiva teippisarja.....350,-
Taustapeili.....79,-
Työvalot eteen 100W ja
taakse 50W.....190,-

**NYT ENNAKKO
MYNNISSÄ!!!**

**VARAA NYT
omasi huhtikuun
toimitukseen!**

**SPORTTIKONE
- sisustasarjalla!**

LAITE LISÄVARUSTEIN

TARJOUS

alk. **17.990€**

+ toimituskulut
900,- sis.alv 24%

KYSY RAHOITUSTA!

Santander
Consumer Finance

**sportti
kone**

• LOIMAA, Lamminkatu 40 (02) 7211 300
• SALO, Joensuunkatu 5 (02) 7211 400

• SOMERO, Ruunalantie 5 (02) 7489 300
• KAARINA, Hallimestarinkatu 4 (02) 7211 500

**HUOLTO- JA
VARAOSAPALVELU**

**VERKKO-
KAUPPA
AVOINNA
24/7**

Teksti: Siru Perälä

Huollot ja pienet korjaukset pitävät katon kuntoa yllä

Katon remontoiminen kokonaan uusiksi ei ole ainut tapa kohentaa katon kuntoa. Jos katto on pääosin hyvässä kunnossa eikä syytä koko katon uusimiseen ole, pienet täsmäkorjaukset voivat olla tarpeeksi pitämään katon toimintakykyisenä. Vähintään kahdesti vuodessa katto tulisi myös huoltaa – kattomateriaalista riippumatta.

Eri kattomateriaaleille luvataan erimittaisia elinkaaria. Näistä jokainen kuitenkin nojaa oletukseen, että kattoa huolletaan säännöllisesti. Jos katon huollon laiminlyö, katto ei tule kestäämään samalla tavalla kuin se hyvin huollettuna kestäisi.

Kattoliiton toimitusjohtaja **Sanna Nuikka** korostaakin, että kattomateriaalista huolimatta kaikki lähtee katon huollosta.

– Yksikään katto ei ole niin huoltovapaa, etteikö sitä tarvitsisi tarkastaa ja huoltaa. Katolle tehtävät huoltotoimet riippuvat kattomateriaalista, sillä tiili, kermi ja pelti toimivat aivan eri tavalla, saati viherkatot.

Katon materiaalin lisäksi katon huollon tarpeeseen vaikuttavat myös olosuhteet, kuten katon läheisyydessä oleva puusto

sekä ilmansuunta.

Osa huoltotoimista on kaikille yleisimmille kattomateriaaleille samoja, mutta esimerkiksi tiilikaton huollossa on myös sille erityisiä piirteitä.

Avainasemassa katon puhtaus ja ehjät tiilet

Jos tiilikatto ei ole vielä siinä kunnossa, että se pitäisi vaihtaa kokonaan, sille voidaan tehdä pieniä paikkakorjauksia.

– Tiiliä voi ja pitää vaihtaa, jos ne ovat rikki. Etenkin talven ja myrskyjen jälkeen pitäisi tarkistaa, ovatko tiilet säilyneet ehjinä, Nuikka sanoo.

Tiilikatossa tulisi aina tarkistaa erityisesti sisäjiirit, huoltosillat, harjatiilet ja mahdollisten tikasaskelmien ja lumies-

teiden alla olevat tiilet, jotka joutuvat erityisen kovalle rasitukselle.

Kun tiilikattoa tarkastetaan, tulee myös katsoa, ettei tiili ole sammaloitunut. Ennen kuin katteen pintaa tarkemmin alkaa havainnoida, se täytyy puhdistaa liasta, sammalesta ja ylimääräisestä kasvustosta.

– Kaikki ylimääräinen on poistettava. Jos tiilikatolla alkaa kasvaa jotakin, se rikkoo helposti katon tiilet.

Kattoliitto suosittelee, että katto huollettaisiin vähintään kahdesti vuodessa – oli kattomateriaali mikä hyvänsä. Lisäksi huolloista ja mahdollisista pienistä korjauksista kannattaa pitää kirjaa: milloin katto on puhdistettu ja milloin yksittäisiä tiiliä on vaihdettu uusiin.

– Sama juttu pätee joka materiaaliin:

tarkastus ja huolto pitää tehdä muun muassa alusrakenteiden, tuuletuksen, räystäiden ja läpivientien osalta. Nämä ovat tärkeimmät osa-alueet materiaalista riippumatta, Nuikka kertoo.

Tiilikaton puhdistukseen riittää usein pelkkä sadevesi tai pehmeä harja ja vesi. Jos tämä ei kuitenkaan riitä, Nuikka kehottaa kysymään materiaalivalmistajalta minkälaisilla pesuaineilla tai pinnoitteilla kattoa voi käsitellä.

Peltikatolle tärkeää on puhdistus ja ruuvien vaihto

Nuikka sanoo, että peltikaton kunto tulee tarkastaa mahdollisten vaurioiden ja maalipintojen naarmujen osalta. Ennen paikka- tai huoltomaalausta on katteen

kunto tarkastettava, vauriot korjattava ja pinta puhdistettava. Lisäksi on tärkeää tarkistaa, ovatko kateruuvit ja niiden tiivisteet kunnossa.

Kattoliiton peltikattojen huoltokirjan mukaan sadevesi riittää yleensä pitämään maalipinnoitetun peltikatteen puhtaana. Puista pudonneet lehdet eivät kuitenkaan aina irtoa katosta sadeveden mukana, joten ne pitää poistaa katolta erikseen.

– Ylimääräiset roskat pitää poistaa katolta, että ne eivät rasita peltiä. Tarkastuksessa katsotaan, onko katelevyssä naarmuja tai vaurioita. Kateruuvien kannat ja tiivistykset kannattaa tarkistaa ja tarvittaessa vaihtaa ruuvit uusiin.

Myös peltikatolla erityishuomiota kannattaa kiinnittää jiireihin, jotka ovat muuta kattoa kovemmalla koetuksella, sekä harjalistojen tiivisteisiin.

Peltikate tarvitsee huoltomaalausta 10–30 vuoden kuluttua asennuksesta, riippuen käytetystä maalista ja olosuhteista. Pieniä paikkamaalauksia voi tehdä jo ennen koko katon maalaamista, jos pinnoitteessa näkyy vaurioita. Korjaamattomat vauriot pinnoitteessa lyhentävät katon käyttöikää.

Kermi- ja viherkatoilla omat erityispiirteensä

Kattoliiton kermikaton huoltokirjan mukaan kermikaton huoltotoimet ovat hyvin samanlaisia kuin muidenkin materiaalien: katto ja kourut tulee puhdistaa roskista sekä veden esteetön poistumisen katolta tulee varmistaa.

Katon yleiskunnon tarkastelussa on kiinnitettävä huomiota siihen, onko katteessa halkeamia, pusseja tai ryppyjä sekä siihen, ovatko saumat ja ylösnostot kunnolla kiinni.

Huoltokirjassa myös muistutetaan, että kun katolla tehdään asennus- tai huoltotöitä, kate on suojattava. Suojaukseen voidaan käyttää esimerkiksi vaneria tai kovalevyä.

Pieniä korjauksia voi tehdä alustavasti itse heti, kun vika on havaittu. Varsinaiset korjaustoimenpiteet Kattoliitto suosittelee kuitenkin teettämään ammattilaisella.

Perinteisempien kattomateriaalien rinnalle on myös omakotikiinteistöihin tietään raivaamassa viherkatto. Suurin osa viherkatoista nähdään yhä julkisten rakennusten suojana, mutta kiinnostus viherkattoja kohtaan on lisääntynyt paljon myös omakotikiinteistöissä, Nuikka sanoo.

– Yksityisihmiset yhä enenevässä määrin rakennuttavat viherkattoja mökeilleen tai varastorakennuksiin.

Viherkatoissa tärkeää on muistaa, mitä kasveja sinne on istutettu. Jos katolla alkaa kasvaa isompia puita tai muita kasveja, joita sinne ei ole istutettu, ne pitää poistaa, sillä ne ovat riski katolle.

Huollolla on suuri merkitys

Kattoliitto suosittelee kattojen huoltamista vähintään kaksi kertaa vuodessa, materiaalista huolimatta.

– Huollolla on todella suuri merkitys. Se pidentää katon käyttöikää, mutta sillä on myös merkitystä katon kokonaiskustannuksiin koko elinkaaren ajalta. Sään-

nöllinen huolto nostaa talon arvoa.

Katon tarkastus ja huolto kahdesti vuodessa ei kuitenkaan välttämättä riitä, jos katon läheisyydessä on esimerkiksi suuria puita ja katolle kertyy paljon maatuva aineesta, kuten lehtiä tai oksia.

– Maatuva aine voi rikkoa katetta ja katolla voi alkaa kasvaa ylimääräistä kasvustoa. Puhtaanapito ja roskien sekä muiden esineiden poistaminen katolta ja sadevesikouruista on ehdottomasti yksi tärkeimpiä huoltotoimia, Nuikka sanoo.

Lisäksi on tärkeää kirjata ylös mahdolliset vauriot ja tarkistaa katon riskialttiimmat kohdat, kuten läpiviennit ja jiirit. Myöskään sadevesikourujen puhtaanapitoa ei tule unohtaa.

– Vesi ei saa jäädä mihinkään seisomaan.

Talvisin taas on huolehdittava lumesta.

– Lumi voi olla rasite katolle, ja sen suhteen on tarpeen miettiä, kannattaisiko lumenpoistossa käyttää ammattilais- ta. Jäätä tai lunta ei kannata lähteä hakaamaan katolta, sillä silloin saattaa rikkoa katteen, Nuikka sanoo.

Kattoliitto on julkaissut huolto-oppaita, joissa jokaiselle kattomateriaalille on listaus huolloista, joita sille suositellaan tehtävän. Oppaissa on myös selkeä taukukko, johon tehdyt huollot ja korjaukset voi merkata.

– Jos oppaan mukaan menee, ei kovin pieleen voi mennä.

Huolto on ehto takuulle

Nuikka myös muistuttaa, että jos asukas tai kiinteistönomistaja ei huolehdi katosta, takuu ei välttämättä ole voimassa.

– Jos laiminlyö huollot, urakoitsijan tai materiaalityöntekijän antama takuu ei välttämättä päde. Huoltokirjalla voi näyttää toteen, että kattoa on huollettu säännöllisesti.

Huollon tekijän ei aina tarvitse olla ammattilainen, vaan perinteiset huollot voi tehdä kuka tahansa. On kuitenkin aina harkittava, pystyykö huollot tekemään itse. Jos ei itse kykene huolehtimaan katon huolloista, palvelu kannattaa ostaa.

– Takuuseen ei vaikuta se, kuka huollot on tehnyt. Tavallinen kiinteistönomistaja pystyy kyllä tekemään perushuollot, tarkastamaan katon kunnon ja merkitsemään huoltotoimet ylös, Nuikka sanoo.

Kattoliitto kannustaa ihmisiä pitämään huolta sen kunnosta, mutta muistuttaa myös turvallisuusasioiden tärkeydestä. Kattoturvaluotteet, kuten erilaiset tikkaat, on tarkastettava yhtä lailla kuin muutkin katon elementit.

– Omakotitalon omistaja eli se, joka esimerkiksi kattoremontin teettää, on vastuussa turvallisuusasioista, jos hän on rakennuttajan asemassa. Kun teettää remontin, on tärkeää sopia urakkaan päätoteuttaja, joka kantaa vastuun työturvallisuudesta. Muuten sen kantaa omakotitalon remontin teettäjä eli tilaaja itse.

Nuikka korostaa, että päätoteuttajan rooli remontissa on keskusteltava urakoitsijan kanssa, jolloin työturvallisuuden toteuttaminen siirtyy ammattilaisen vastuulle. ■

- RAPPAUSTYÖT
- TUULETTUVAT LEVYRAPPAUKSET
- SANEERAUS JA REMONTTI
- TASOITETYÖT
- SOKKELI-PINNOITUKSET
- MAALAUKSET

HARVALUODON RAPPAUS

+358 400 774 380

bertilaikas@gmail.com
harvaluodonrappaus.fi

Vaihtolava Turku

Meiltä saat mm. vaihtolavat, ongelmapuunkaadot, monipuoliset kuljetuspalvelut sekä polttopuut!

p. 040 194 9189 | www.vaihtolavaturku.fi | www.kv-koneurakointi.fi

Hei lukija

Askarruttaako kodin remointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Pixabay

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hulevedet hallintaan ja hyötykäyttöön

Yleistyvät säiden ääri-ilmiöt tekevät hulevesien hallinnasta entistä tärkeämpää. Tehokkaita ja luonnonmukaisia keinoja ovat esimerkiksi vesien imeyttäminen tontin maaperään tai niiden viivyttäminen painanteissa tai ojissa.

Kunnat ovat voineet periä vuodesta 2014 lähtien kiinteistöjen omistajilta erillistä hulevesimaksua, jolla katetaan sade- ja sulamisvesien poistokustannuksia.

Tämä ei ole suinkaan miellyttänyt kaikkia omakotitalon omistajia. Monet kokevat asumiskustannusten nousevan muutenkin jatkuvasti, ja hulevesimaksu on taas yksi ylimääräinen kustannuserä muiden joukossa.

Hulevesien mukana kulkeutuvat haitta-aineet kuormittavat kuitenkin purkuvesistöjä. Lisäksi vii-

me vuosina yleistyneet säiden ääri-ilmiöt ovat lisänneet tarvetta hulevesien käsittelyyn.

Maisemasuunnittelija **Jaani Turunen** huomauttaa ilmastonmuutoksen tuoneen jo mukanaan muutoksia säähän – ja tuovan niitä jatkossakin.

– Tuulisuus ja sateisuus ovat lisääntyneet. Sää heiluu ääripäästä toiseen – sääilmiöt äärevöityvät. On pitkittyvää kuivuutta ja vastavuoroisesti rankat sateet ovat yleistyneet. Sataa harvemmin ja kerralla tulee enemmän vettä.

Niin ikään talvien leutoneminen ja talvisateiden

lisääntyminen ovat hänen mukaansa näkyvissä jo nyt. Kesällä vettä voi tulla puolestaan entistäkin niukemmin.

Hulevesistä huolehdittava omalla tontilla

Turunen huomauttaa hulevesiä koskevan periaate, jonka mukaan jokainen hoitaa oman tonttinsa vedet itse. Kiinteistön omistajan tai haltijan tulee vastata kiinteistöllään muodostuvien hulevesien hallinnasta.

Oman tontin hulevesillä ei saisi siis vesittää naapurin tonttia – eikä varsinkaan kuormittaa niillä kunnan jätevesiviemäriä. Kunnallisten jätevedenpuhdistamojen tekniikka voi olla useissa kunnissa jo muutenkin uudistamisen tarpeessa ja niiden käsittelykyky rajallinen.

Luonnonvarakeskus (Luke) totesi taannoisessa tutkimusraportissaan, että jätevedenpuhdistamon kapasiteetin ylittyessä huleveden vuoksi saatetaan joutua turvautumaan jäteveden ylijuoksutuksiin, mikä saastuttaa paikallista vesistöä.

– Ideaalista olisi vesien viivyttäminen ja imeyttäminen, ja vasta viimeisenä vaihtoehtona ylivuodon kautta viemäriin, kertoo Turunen.

Hän toteaa sekaviemäroinnin olevan onneksi käytössä vain harvoilla alueilla. Useimmiten ohjeena on, että hulevesiä ei saa yhdistää ja johtaa jätevesiviemäriin. Hulevesille on oma rinnakkainen viemärintinsä, mutta paljon voi tehdä myös ennen vesien johtamista viemäriin.

– Ensisijaisesti vedet pitäisi saada viipymään, haihtumaan ja imeytymään omalla tontilla, ja toissijaisesti vesiä johdetaan hallitusti tontin ulkopuolelle ojiin, tulvareitteihin ja hulevesiverkostoon.

Turunen lisää järkevän hulevesien hallinnan tuovan säästää vesilaskuun, pitävän pihan vihreämpänä kuivanakin aikana ja myös suojaavan rakennusten rakenteita kosteudelta.

Puutteita hulevesien hallinnassa

Suuri osa veteen liittyvistä ongelmista syntyy Turusen mukaan jo sijoitettaessa rakennusta tontille.

– Jos talo voisi sijaita korkeammalla, vesien hallinta rakennuksen ympärillä olisi helpompaa.

Hän toteaa, että talon toimivasta korkotasosta kannattaakin keskustella jo rakennuslupavaiheessa. Vanhoilla kiinteistöillä keinovalikoima hulevesien hallintaan on rajatumpi, kun maanpinnan korkoihin ja rakennusten sijoitteluun ei voida enää vaikuttaa.

Turunen kertoo tyypillisiä ongelmakohtia omakotitonttien hulevesien hallinnassa olevan esimerkiksi kattojen sadevesijärjestelmät.

– Vesikourut ja syöksytorvet puuttuvat, ovat tukossa tai painuneet muodostaan, hän luettelee.

Myös veden johtaminen pois seinustoilta saattaa olla puutteellista, kaadot rakennusten seinistä pois päin tekemättä tai riittämättömiä, tai salaojitus puuttuu tai toimii puutteellisesti.

– Jos vesi viipty rakennusten seinustoilla, ennen pitkää siitä on rakenteille haittaa – syntyy kosteusvaurioita, Turunen varoittaa.

Huomiota hulevesiin jo pihaa perustettaessa

Hulevesien hallinta tulisikin huomioida mie-

lellään jo pihaa perustettaessa. Turunen kertoo, että tätä varten pohjamaan ominaisuudet pitää kuitenkin tuntea hyvin:

– Miten maankerrostumat ja vaikkapa kallion muodot sijaitsevat, sillä ne vaikuttavat veden kulkeutumiseen rakenteissa. Jos vettä viivytetään, se ei saa missään olosuhteissa lähteä hakeutumaan vaikkapa talon alle, hän painottaa.

Veden kulkureittien suunnitteleminen ja vesien hallittu johtaminen tuleekin miettiä tarkoin. Lisäksi pihalla voi käyttää kiveykseenä tiiviimpiä tai läpäisevämpiä vaihtoehtoja. Turunen mainitsee pihakiveyksen olevan hyvä vaihtoehto, sillä sauma läpäisee vettä aina jonkin verran.

– Tärkeää on miettiä, mihin vesi johdetaan loppujen lopuksi. Ennakointi on tärkeää. Pitäydytään ratkaisuihin, jotka eivät ole rakennuksille ja rakenteille ongelmallisia.

Tontin maaperä vaikuttaa siihen, millaisia hulevesiratkaisuja voi tehdä. Esimerkiksi savimaata ei saisi Turusen mukaan kuivattaa liiaksi – se alkaa kutistua ja tuottaa omat ongelmansa.

Hän huomauttaa, että kaikkein kosteimmat ja alavimmat paikat pitäisi jättää rakentamatta tai talo pitäisi saada nostettua riittävän ylös, jotta voidaan varmistua siitä, ettei vesi aiheuta ongelmia.

– Suurin osa veden rakennuksille aiheuttamista rakennevaurioista tulee maaperästä päin, ei suinkaan katon vuodoista.

Hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen

Veden poistumiseen tontilta kiinnitetään Turusen mukaan jo paremmin huomiota, mutta veden huomioiminen muulla tapaa ja hyödyntäminen ei ole vielä arkea. Usein pihan puolella vettä viivyttävät rakenteet puuttuvat, eikä pihalla ole paikkaa, missä vesi voisi lamikoitua, viiptyä ja imeytyä.

– Rinnetonteilla tämä on haaste. Vedellä on taipumus kulkea alamäkeen ja suuri osa vedestä valuu pintavaluntana nopeasti pois tontilta.

Hän huomauttaa, että etenkin pitkän kuivan jakson jälkeen maaperä ei ota helposti vettä vastaan, vaan vesi valuu pintavaluntana eikä imeydy kasvien käytettäväksi.

– Viivytysmäärien nyrkkisääntö on se, että 100 neliometriä kiinteää pintaa kohden viivytetään kuutio eli 1000 litraa vettä.

Turunen toteaa tämän olevan varsin pieni määrä huomioiden se, miten helposti viivytystilavuutta on mahdollista rakentaa vaikkapa maaston muotoiluun ja kasvitetuihin painantein. Hän lisää, että jo yksi kuutiometri kiviainesta pystyy ottamaan vastaan noin 250–330 litraa vettä.

– Tämä on varsin paljon vettä, jos ajatellaan, että pihan rakenteiden kiviaineksia käytettäisiin suunnitelmallisesti vedenviivytystilavuutena.

Hienoainesta sisältävät kiviainekset läpäi-

sevät vettä hitaammin, kun taas sepelit ja sormerot ottavat vastaan vettä hyvin nopeasti. Turunen toteaa tämän avaavan uusia, edullisia mahdollisuuksia hulevesien viivyttämiselle ja kuivuuden ennaltaehkäisylle.

Puhtaat kattovedet voi hyödyntää kastelussa

Hulevesien vaikutus on suuri etenkin rakennetuissa ympäristöissä. Luken raportissa todettiin, että kaupunkien hulevesijärjestelmät, joista osa johtaa hulevedet suoraan vesistöihin ja osa jätevedenkäsittelylaitoksille, saattavat käydä etenkin rankkasateiden aikana riittämättömiksi.

Luken tutkijat testasivatkin taannoisessa hankkeessa luonnonkasvien ja biohiilen käyttöä luonnonmukaisena keinona hulevesien hallintaan. Biohiilellä todettiin olevan kasvu-alustassa vettä varastoiva ja kosteutta tasaava vaikutus. Lisäksi se vähentää valumavesien kokonaistyyppipitoisuutta.

Rankkasateiden yleistyessä omakotitalon omistajalla voi olla puolestaan edessään esimerkiksi siltarummun vaihtaminen suuremman. Yhtenä mahdollisuutena hulevesien hallintaan Turunen tuo esiin myös veden varastoimisen ja hyötykäytön kasteluvetenä.

– Näkyvä vesi toisi kauneutta ja monimuotoisuutta eliöstöön. Mahdollisuudet ovat laajat.

Hulevesien hyödyntäminen edellyttää hänen mukaansa useimmiten pihan maastonmuotoilua. Pihan rakenteita täytyy muuttaa tavalla tai toisella tarkoituksen mukaiseen suuntaan.

– Jos veden saa viipymään ja imeytymään maaperään, se vähentää kastelun tarvetta, kasvit saavat ilmaista vettä ja kuivinakin jaksoina piha on viihtyisämmän vihreä kuin ilman tehtyjä veden viivytystoimia.

Perinteiset rännin alussaavutkin ovat Turusen mielestä hyvä tapa vesien viivyttämiseen – edellyttäen, etteivät ne ole aina, myös sateen alkaessa, valmiiksi täynnä.

– Toinen vaihtoehto on kasteluvesikaivo ja sen rinnalla imeytyskaivo, josta ylimääräinen vesi imeytyy tai johdetaan eteenpäin. ■

Jaani Turunen on Viher- ja ympäristörakentajat VYRA ry:n hallituksen jäsen. VYRA:n Etsi tekijä-palvelusta avulla voi hakea ammattilaista niin pieniin kuin suuriinkin piha-, viher- ja ympäristörakentamisen hankkeisiin sekä kunnossapitoon. Palvelu löytyy VYRA:n nettisivuilta osoitteesta: www.vyra.fi/etsi-tekija/.

Lähde: Juhanoja, S. & Tuhkanen, E.-M. (toim.). 2019. Luonnonkasvit ja biohiili hulevesien hallinnassa : Loppuraportti hankkeesta Hulevesialueiden kasvit ja kasvualustat 2015–2019. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 44/2019. Luonnonvarakeskus. Helsinki

Dreamstime.com

Teksti: Tiina Raatikainen

Puusaunan hyvä ylläpito lähtee lämmittämisestä

Puusaunassa saa useimpien mielestä parhaat ja pehmeimmät lölyt. Jotta puusauna palvelisi pitkään ja hyvin, tulee siitä myös pitää hyvää huolta. Puusaunan hyvässä ylläpidossa tärkeä osa on muun muassa oikealla lämmittämisellä.

”Sauna lämpiää oikein, kun sen saa lämpimäksi”, todettiin joskus erällä keskustelupalstalla. Vaikka se näinkin tietysti on, ei esimerkiksi kiukaan kunnon, hormien puhautauden, palamistehokkuuden tai pienhiukkasten minimoimisen kannalta ole samantekevää, miten puusaunaa lämmitetään.

Sekapuu pidentää kiukaan ikää

Saunan pesässä kannattaa ensinnäkin polttaa sekapuuta, sillä se pitää hormin puhtaana. Sekapuulla polttolämpötila pysyy kohtuullisena ja kiukaan elinikä pitenee, kun hormisto ei kuumene tarpeettomasti. Jos saunassa poltetaan pelkkää koivua, hormi nokeentuu nopeammin, mikä voi aiheuttaa nokipalon. Jos taas saunan lämmittämiseen käytetään pelkkää kuusta, pesä pihkaantuu. Maalattua puuta, vaneria, laminaatin pätkiä ja muita kemiallisesti käsiteltyjä puita ei pitäisi missään tapauksessa laittaa saunan pesään, sillä niistä tulee päästöjä ja niiden polttaminen voi pahimmillaan jopa rikkoa kiukaan.

Klapin pituus valitaan kiukaan tulipesän koon mukaan. Hyvä koko on yleensä 25-35 cm. Pienemmät ja ohuimmat puut palavat isompia nopeammin ja syttyvät myös helpommin. Poltettavan puun tulisi olla kuivaa. Kuiva puu palaa paitsi puhtaammin myös kustannustehokkaammin, sillä kostea puu tuottaa neljänneksen vähemmän lämpöä kuin kuiva puu.

Tuhkat pois

Ennen lämmittämistä on hyvä ottaa vanhat tuhkat pois ja laittaa ne suljettuun palamattomaan astiaan, jotta ilma kiertäisi paremmin. Jäähtynyttä tuhkaa voi käyttää myöhemmin puutarhassa lannoitteena, ja se toimii hyvin muun muassa sammaleen torjunnassa.

Kokemattoman saunan lämmittäjän yleisin virhe on lataa pesä liian täyteen liian isoja puita ja nekin liian tiiviisti. Tulipesä tulisi täyttää korkeintaan puolilleen. Polton alussa kannattaa käyttää pieniä puita ja tulipesän lämmitettyä isompia klapeja. Tiukka ladonta hidastaa ja löyhä ladonta nopeuttaa kaasuuntumista. Pienet klapit myös kaasuuntuvat suuria nopeammin. Klapit on hyvä lataa irti tulipesän seinistä, jotta palamisilma pääsee virtaamaan niiden ympärillä ja muodostaa ilmaverhon kaasuuntuvan polttoaineen ympärille.

Pääsääntöisesti paras tapa tulisijan sytyttämiseen on päältä sytyttäminen, mikä tarkoittaa sitä, että sytykkeet laitetaan ylimmäksi ja tuli sytytetään sytykkeiden yläosasta. Hyviä sytykkeitä ovat muun muassa kuivat puutikut ja lastut. Koivun tuohta on perinteisesti pidetty hyvänä sytyttäjänä, mutta jotkut eivät suosittele sitäkään nokeavan vaikutuksen vuoksi. Roskia saunan pesässä ei pidä polttaa!

Alussa, kun puut näyttäisivät syttyneen ja uuniluukku laitetaan kiinni, palamista edesauttaa, kun vetää tuhkaluukun reilusti auki. Jos tulipesän luukussa on ilma-aukkoja, kannattaa nekin avata. Tuli saa tällöin enemmän happea, ja puut palavat paremmin.

Puiden lisäyksen suhteen nyrkisääntö on, että tiheämmät ja pienemmät lisäykset ovat tehokkaampia kuin sama määrä kerralla harvemmin. Hiillos ei saisi mielellään välillä jäähtyä, sillä silloin uudelleen sytyminen on hitaampaa. Lisäysten aikana arinan läpi tulevaa primaaria paloilmaa voi yleensä pienentää työntämällä tuhkaluukkuja enemmän kiinni. Tuhkaluukkuja kannattaa pienentää, kun kuulee, että humina on erityisen kovaa.

Saunomisen aikana puuta lisätään maltillisesti niin kauan kuin saunominen jatkuu. Monien mielestä pehmeimmät ja lempeimmät löylyt saa, kun tuli on jo hiilloksella. Kun lopettaa saunomisen, on hyvä laittaa saunan pesään vielä jokunen klapi, jotta sauna kuivuu varmasti.

Pidä huolta saunasi uruista

Kiuaskivet rapautuvat ajan myötä. Mitä useammin kiuasta lämmitetään ja löylyä heitetään, sitä enemmän kivet vaurioituvat. Saunan lattialle alkaa kertyä kivimurskaa ja

PÄIVITÄ TULISIJASI
AALTO-ARINALLA

Myös vapaa-ajan asunnolle. www.aaltoarina.fi P. 040 5438 706

Joka vuodenaikaan.
Jokaiseen tulisijaan.
Energiatehokas Aalto-Arina

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:

Metallitekniikka
Hannu Laajala
040 543 8706

www.aaltoarina.fi
arinatilaus@aaltoarina.fi

Leikkaa talteen

Vuodesta 2004

ASFALTIN PAIKKAUKSET JA KORJAUKSET
OVI PINNOITUKSET
MAISEMOINTIMASSAUKSET

PYYDÄ TARJOUS!

p. 010 328 5250
myynti@rhv.fi | www.rhv.fi

Kivien ja kiukaan kuntoa kannattaa seurata latomalla kivet kerran vuodessa uudelleen. Silloin näkee myös pinnan alla olevien kivien ja itse kiukaan kunnon. Jos kiukaassa on selvästi ikääntyneitä kiviä, kannattaa ne kaikki vaihtaa kokonaan uusiin.

pölyä, ja kiuaskivet muuttavat väriään.

Kivien ja kiukaan kuntoa kannattaa seurata latomalla kivet kerran vuodessa uudelleen. Silloin näkee myös pinnan alla olevien kivien ja itse kiukaan kunnon. Jos kiukaassa on selvästi ikääntyneitä kiviä, kannattaa ne kaikki vaihtaa kokonaan uusiin. Kiukaan huollolla varmistetaan paitsi kiukaan kunto myös se, ettei saunan lämmitysteho pääse heikkenemään eivätkä löylyt hiipumaan.

Kiuaskivien vaihdossa tulee noudattaa kiukaan valmistajan ohjeita, mutta yleisohjeena voi sanoa, että on hyvä ottaa vanhat kivet pois ennen kuin lähtee ostamaan uusia, sillä silloin näkee, miten paljon kiviä kiukaaseen tarvitaan. Toinen yleisohje on, että isommat kivet ladotaan alemmas ja pitkulaiset pystyasentoon. Kiuaskiviä ostaessa on syytä mainita, että kivet ovat tulos- sa puukiukaaseen.

Vanhoja kiuaskiviä ei tarvitse lähteä erikseen kускаilemaan mihinkään vaan niitä voi käyttää vaikkapa kukkapenkki- reu- nustamiseen. Kivien vaihdon jälkeen suositellaan, että kiuasta lämmitettäisiin hiukan ja sauna tuuletettaisiin sen jälkeen, jotta uusista kivistä tulevat epämiellyttävät katkut saataisiin pol- tettua pois.

Saunan pesu

Saunaa ei kotikäytössä tarvitse yleensä pestä kuin pari kertaa vuodessa. Välillä voi tehdä ylläpitosiivousta, kerätä lattialta ros- kat ja puhdistaa lattiakaivot muutaman kerran vuodessa. Lau- teiden pesuun riittää yleensä kerta tai pari vuodessa. Laudeli- na auttaa pitämään lauteet puhtaana, kun ihon rasva ei pääse lauteille.

Saunan puuosat kastellaan ensin lämpimällä vedellä, jotta puiden syyt aukeavat, ja pestään sen jälkeen yleispuhdistusai- neella tai saunanpesuaineella. Klooripitoisia aineita ei yleensä suositella käytettäväksi, sillä kloori voi imeytyä puuhun ja sitä voi vapautua ilmaan saunaa lämmitettäessä.

Saunan pesua varten on olemassa laudeharjoja, joilla sauna on helppo puhdistaa. Isomman saunan pesuun voi sopia pa- remmin moppivarsiteline, johon kiinnitetään erityisesti saunan pesuun tarkoitettu moppi. Pesun jälkeen puupinnat huuhdel- laan viileällä vedellä, jotta puun syyt sulkeutuvat. Lattian puh- distuksessa kannattaa käyttää kovaa, pitkävartista harjaa, varsin- kin kaakelilattian ollessa kyseessä, ja huuhdella ja kuivata lattia lopuksi hyvin. Pesun jälkeen on hyvä lämmitellä saunaa hetki, jotta puupinnat kuivuvat. Kuivumista nopeuttaa, kun ottaa en- nen sitä enimmäkseen pesuvedet myös lauteilta kuivauslastalla pois.

Lähteet: Työteho-seura, Saunologia, Urbaanipuuvaja, Harvia, Marttaliitto

Meillekin puusauna?

Talon alkuperäinen puusauna on saatettu vaihtaa jossakin vaiheessa sähkölämmitteiseksi, ja nykyiset asukkaat saatta- vat mieliä sen vaihtamista takaisin puusaunaksi. Mitä lupia tällainen vaatii, Helsingin kaupungin rakennusvalvonnassa korjaus- ja muutosrakentamisesta ja kaupunkitilasta vastaa- van lupayksikön päällikkö **Salla Mustonen**?

– Sähkösaunan muuttaminen puusaunaksi edellyttää aina rakennuslupaa, ja hankkeeseen on kytkettävä pätevät suun- nittelijat.

Jos talossa ei ole aiemmin ollut puusaunaa eikä siellä ole muutenkaan ollut tulisijoja tai hormoneja, mitä lupia ja toimen- piteitä se vaatii?

– Puusauna edellyttää muun muassa hormin ja savupiipun rakentamista. Saunan ilmanvaihto pitää varmistaa, samoin kuin palo-osastoinnit ja muut rakenteelliset asiat. Rakennuk- sesta riippuen savupiipun sijoitusta pitää katsoa myös raken- nuksen ulkonäön kannalta. Eli rakenne- ja ilmanvaihdon suun- nittelija tarvitaan ja myös rakennussuunnittelija, joka laatii pääpiirustukset ja suunnittelee, miten uusi piippu rakennuk- sen julkisivuun asettuu. Yleensä savupiipun sijoittaminen ei ole vaativa tehtävä, mutta hyvin monimuotoinen tai rakennus- taiteellisesti arvokas rakennus voi tuoda siihen lisähaastetta.

Tynnyrisauna pihaan?

Markkinoilla on myös erilaisia pihaan valmiina tuotava piha- saunoja ja tynnyrisaunoja. Tarvitsevatko myös niitä varten hankkia lupa? Jotkut myyjäthän väittävät, ettei pyörillä ole- vaan saunaan lupia tarvitse.

– Myös pihalle sijoitettava tynnyrisauna tai vastaava edel- lyttää ainakin Helsingissä rakennuslupaa. Helsingissä pienta- lotontit ovat hyvin pieniä, ja sauna joudutaan yleensä sijoitta- maan aika lähelle naapurin rajaa. Tästä seuraa mahdollises- ti palo-osastointitarpeita, ja myös savuhaitat naapureille on huomioitava. Lähtökohtaisesti sauna edellyttää rakennusoi- keutta eli asemakaavan tulee mahdollistaa piharakennuksen rakentaminen. Pelkästään pyörät saunan alla eivät vapauta sitä luvanvaraisuudesta, jos on selvää, että saunaa aiotaan pitää paikallaan pysyvästi. Saunan siirtely omalla tontilla ei myöskään riitä. ■

Tarkempia tietoja löytää: www.finlex.fi asetuksesta 745/2017

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?
Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

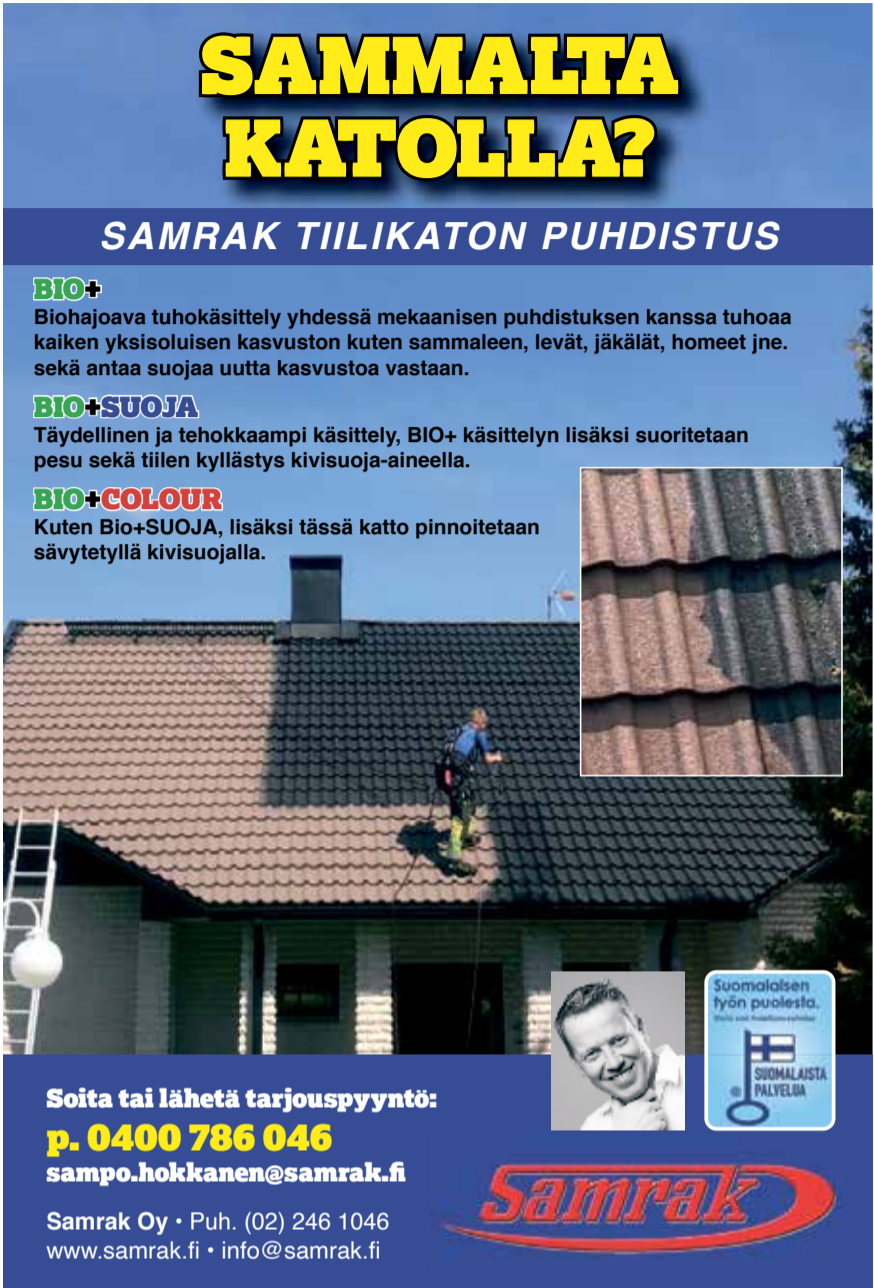
SAMMALTA KATOLLA?

SAMRAK TIILIKATON PUHDISTUS

BIO+
Biohajoava tuhokäsittely yhdessä mekaanisen puhdistuksen kanssa tuhoaa kaiken yksisoluisen kasvuston kuten sammaleen, levät, jäkälät, homeet jne. sekä antaa suojaa uutta kasvustoa vastaan.

BIO+SUOJA
Täydellinen ja tehokkaampi käsittely, BIO+ käsittelyn lisäksi suoritetaan pesu sekä tiilen kyllästys kivisuoja-aineella.

BIO+COLOUR
Kuten Bio+SUOJA, lisäksi tässä katto pinnoitetaan sävytetyllä kivisuojaalla.

Soita tai lähetä tarjouspyyntö:
p. 0400 786 046
sampo.hokkanen@samrak.fi

Samrak Oy • Puh. (02) 246 1046
www.samrak.fi • info@samrak.fi

Suomalaisen työn puolesta.
Meillä on ammattitaitoa ja kokemusta.

SUOMALAISTA PALVELUJA

alpha innotec maalämpöpumput

Saksalaisella tarkkuudella valmistetut invertterimaalämpöpumput suomalaisiin koteihin. Huippuluokan hyötysuhde mahdollistaa energiapihiä lämmityskulut. Toimitukset ja asennukset ”avaimet käteen” Scanvarm Oy Ab:n valtuutetuilta jälleenmyyjiltä koko Suomen kattavasti. Lähimmän Sinua palvelevan jälleenmyyjämme löydät osoitteesta:

www.scanvarm.fi

Scanvarm kuuluu kotimaiseen Scanoffice Group yhtiöihin, joiden liikevaihto ylittää 55 miljoonaa euroa.

SCANVARM

Teksti: Siru Perälä

Vakuutusmaksuihin voi vaikuttaa putkiremontilla

Erilaisilla remonteilla voi parantaa kodin asumisviihtyvyyttä ja nostaa talon arvoa. Remontteihin on saatavilla myös erilaisia tukia ja avustuksia. Remontti voi tuoda mukanaan myös muita hyötyjä: esimerkiksi putket uusimalla voi vaikuttaa kodin vakuutusmaksuihin.

Dreamstime.com

– Emme määrittele, miten remontti kuuluu tehdä. Vaadimme vain, että työt tehdään määräysten ja hyvän rakennustavan mukaisesti.

Pientalon remontiin on mahdollista saada erilaisia tukia ja avustuksia. Tunnetuin näistä lienee kotitalousvähennys. Sen lisäksi vanhuksille ja vammaisille on korjausavustus, ja täysin uutena tukena energia-avustus.

Kotitalousvähennystä voi Verohallinnon mukaan saada kotitaloustyöstä, jota teettää kotona tai vapaa-ajan asunnossa. Tällaista työtä on esimerkiksi asunnon remontointi tai tietotekniikkalaitteiden asennus. Kotitalousvähennys on enintään 2 250 euroa vuodessa, ja vähennyksen omavastuu on 100 euroa. Kotitalousvähennys on henkilökohtainen, joten sitä voi saada puolison kanssa yhteensä 4 500 euroa.

Kotitalousvähennys myönnetään vain työn osuudesta, eikä vähennystä voi saada oman työn osuudesta tai työhön liittyvistä matkakuiluista tai materiaaleista.

Vähennyksen voi saada omassa kodissa, vapaa-ajan asunnossa taikka vanhempien tai isovanhempien kodissa tehtyihin töihin. Asuntoa ei kuitenkaan tarvitse omistaa, vaan asuminen tai oma käyttö riittää.

Vanhuksille ja vammaisille tarkoitettu korjausavustus

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA jakaa avustuksia vanhuksille ja vammaisille. Tätä korjausavustusta voivat hakea kotitaloudet, joissa on joko 65 vuotta täyttänyt tai vammaisen henkilö.

Avustusta myönnetään omakotitalon tai asunto-osakkeen korjaamiseen, ja avustuksen määrä on enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä korjauskustannuksista. Avustuksen saamisen ehtona on, että töitä ei ole aloitettu ennen avustuspäätöstä.

Avustusta voidaan myöntää hakijalle, jos kotitaloudessa asuvien tulot ovat tiettyjen tulo-rajojen tasolla tai alapuolella. Hakijan kotitalouden varallisuuden määrän on myös oltava vähäinen. Korjattavaa kiinteistöä ei lasketa varallisuudeksi, mutta vapaa-ajan asunnot, säästöt sekä metsät ja pellot lasketaan. Vähäisenä varallisuutena pidetään korjausten jälkeen jäljelle jäävää noin 20 000 euron varallisuutta per henkilö. Varallisuuden vähäisyyden kuitenkin harkitsee ja arvioi aina avustuksia myöntävä ARA.

Energia-avustuksella lisää energiatehokkuutta

Vuosina 2020–2022 ARA myöntää energia-avustusta asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaviin korjaushankkeisiin. Avustusta voivat hakea esimerkiksi asuinraken-

nuksen omistavat henkilöt ja taloyhtiöt.

Avustuksen suuruus riippuu siitä, minkä verran rakennuksen energiatehokkuus parantuu korjausten jälkeen verrattuna rakentamisajankohdan lähtötasoon. Avustuksen myöntämisen ehtona on kuitenkin, että avustuksen saajalle ei ole myönnetty muuta julkista avustusta samaan toimenpiteeseen. Jos korjaushankkeeseen saa energia-avustusta, siihen ei voi saada kotitalousvähennystä.

Omakotitalon remontoinnissa energia-avustus voi olla melko teoreettinen, koska siihen liittyvät vaatimukset ovat laajoja. Tuen saamiseksi vaadittavat asiantuntijapalvelut lohkaisevat siitä jo suuren osan.

Useiden asuntojen asunto-osakeyhtiöille tuki voi olla erittäin toimiva. Avustusta voidaan myöntää asuntojen määrän mukaisesti enintään 4 000 euroa asuntoa kohti.

Remontti vaikuttaa vakuutusmaksuihin

Vakuutusyhtiö Ifin omaisuusvakuutusten tuotepääällikkö **Laura Utunen** sanoo, että putkiremontilla voi vaikuttaa vakuutusten hintaan ja vakuutuksesta saataviin korvauksiin.

– Yli 30-vuotiaan putken rikkoutuessa vähennämme vesivahingon korjauskustannuksista vuotovähennyksen.

Uusimalla kodin putkiston voi siis vaikuttaa vakuutusmaksujen hintaan sekä vakuutuksesta saatavien korvauksien määrään. Muilla remonteilla, kuten katon uusimisella, ei kuitenkaan Utusen mukaan ole vaikutusta talon vakuutusmaksuihin. Pitämällä hyvää huolta talosta ja tekemällä kunnossapitotoimenpiteitä voi säilyttää talon arvon, Utunen sanoo.

Kaksi tapaa vakuuttaa talo

Esimerkiksi Ifissä omakotitaloja vakuutetaan joko täydestä arvosta tai enimmäiskorvausmäärästä.

– Täydestä arvosta vakuuttaminen tarkoittaa, että talon arvoa ei määritellä etukäteen rahasummana, vaan vakuutuksen hinta perustuu muun muassa rakennuksen pinta-alaan, Utunen selittää.

Enimmäiskorvausmäärää miettiessä kannattaa ottaa huomioon talon arvo ja taloon tehdyt remontit.

– Tässä on tärkeää, että jos lähtee remontoimaan tai kunnostamaan taloa, pitää muistaa päivittää vakuutusyhtiölle talon arvo ja että siinä on huomioitu remontin kustannukset.

Suosituksena kuitenkin on, että talo vakuutetaan täydestä arvosta, jotta ei tarvitse miettiä talon arvoa, jos jotakin käy. Asiakas

on aina vastuussa siitä, millä hinnalla haluaa talon vakuuttaa ja mahdollisten muutostöiden ilmoittamisesta vakuutusyhtiölle. Tarvittaessa voi palkata myös ulkopuolisen arvioijan arvioimaan, mikä talon kokonaisarvo on.

Remontin etenemisestä ei tarvitse ilmoittaa

Pääsääntöisesti talot vakuutetaan Ifissä täydestä hinnasta. Utusen mukaan useimmiten hyvä summa vakuuttaa talo on laskea yhteen talon ostohinta sekä remontiin uponneet kulut.

Remontin etenemisestä ei kuitenkaan ole syytä raportoida vakuutusyhtiölle sen edetessä, vaan pelkkä ilmoitus remontin valmistuttua riittää.

– Jos esimerkiksi sattuu vesivahinko, selvitämme aina mikä putki on vuotanut ja minkä ikäinen se on ollut. Vahinkotilanteessa katsotaan putken ikä ja juuri sen rikkoutuneen putken ikä vaikuttaa korvauksen määrään.

Jos remonttia tekee itse, vakuutuksesta voidaan korvata esimerkiksi se, jos ikkuna menee rikki tai porakone tippuu lattialle tehden lattiaan lommon. Mutta jos kyseessä on selkeä rakennus-, työ- tai asennusvirhe, vakuutus ei korvaa vahinkoa, Utunen kertoo.

Jos taas urakoitsija tekee jotakin väärin, vastuu on urakoitsijalla. Kotivakuutus ei luonnollisesti korvaa sellaisia vahinkoja.

– Suosittelemme aina putki-, sähkö- ja rakenteellisiin töihin ammattilaisen käyttämistä. Siten jos vahinkoja sattuu, niin se on heidän vastuullaan.

Menetelmiin vakuutusyhtiö ei ota kantaa

Sillä, miten taloa remontoidaan tai uusitaan, ei ole vakuutusyhtiölle väliä.

– Emme määrittele, miten remontti kuuluu tehdä. Vaadimme vain, että työt tehdään määräysten ja hyvän rakennustavan mukaisesti, Utunen sanoo.

Jos remontissa on käytetty vääriä tai sopimattomia materiaaleja tai osia, vakuutus ei kuitenkaan korvaa aiheutuneita vahinkoja.

– Joissain yhtiöissä katsotaan, että sukutusmenetelmällä uusitut putket vastaavat 15 vuotta vanhoja putkia. Meilläkin Ifissä sukitetut ja sujutetut putket katsottiin ennen 15-vuotiaiksi asennushetkellään, mutta nyt olemme tehneet muutoksen ja ne katsotaan uusiksi. ■

Lähteet: ARA, Verohallinto, If

Dreamstime.com

Teksti: Pia Tervo

Laki ja muotomääräykset säätelevät oman kodin testamenttaamista

Testamenttaajan omaisuuteen kuuluu usein kiinteistö, jonka jakamista voivat rajoittaa monet lainkohdat perimysjärjestyksestä ja perillisten oikeuksista lähtien.

Testamentin voi tehdä ilman asiantuntijaakin, mutta silloin on oltava hyvin selvillä perinnönjakoa raamittavista laeista. Kun kyse on perillisten ja lähiomaisten juridisista oikeuksista, tulisi ainakin testamentin tarkistamiseen ottaa lakiasiantuntija mukaan. Näin voidaan välttää puutteellisuuksien, epäselvien kohtien sekä väärinymmärrysten aiheuttamat riidat ja jopa turhat oikeudenkäynnit.

Helsingin yliopiston siviilioikeuden emeritus-

professori **Urpo Kankaan** mukaan testamentin laatimisen lähtökohtana on selvittää, mistä asioista perittävä henkilö voi määrätä testamentissaan.

– Perintöoikeuden keskeinen laki on perintökaari, josta löytyvät säädökset muun muassa lakimääräisestä perimyksestä, testamentin tekemisestä ja sen voimaan saattamisesta, pesänselvityksestä ja perinnönjaosta. Perintökaari on ollut voimassa jo vuodesta 1966 ja sitä on uudistettu jo useita

kertoja, mutta perinnönjakoon tarvitaan usein tietoa myös lapsilainsäädännöstä, esimerkiksi isyys- ja äitiyslaeista. Ja koska omaisuuden ositus on usein tarpeellinen jäämistön suuruuden määrittelemiseksi ja erottelemiseksi eloonjääneen puolison omaisuudesta, tarvitaan vielä avioliittolainkin säädöksiä. Perillisten maksettavaksi tulevat perintöverot, ja niihin löytyvät säädökset perintö- ja lahjaverolaeista.

Parenteelijärjestelmä toimii pohjana omaisuuden jaossa

Omaisuuden jako riippuu pitkälti siitä, keitä sellaisia omaisia on elossa, joille jäämistö lain mukaan kuuluu, ja onko testamentilla määrätty jakamisesta muilla tavoin.

Perintökaari on rakennettu parenteelijärjestelmän varaan.

Ensimmäiseen parenteeleihin kuuluvat rintaperilliset ja heidän jälkeläisensä. Rintaperillisiä ovat perittävän omat lapset sekä heidän lapsensa. Mikäli perittävällä ei ole lapsia, katsotaan, löytyykö toisesta parenteelista perillisiä. Toiseen parenteeleihin kuuluvat perittävän vanhemmat. Jos he ovat kuolleet, perinnöstä osallisiksi pääsevät perittävän sisarukset ja heidän jälkeläisensä. Kolmanteen parenteeleihin kuuluvat isovanhemmat ja heidän jälkeläisensä.

On huomioitava, että leskellä on vahvat oikeudet parenteeleihin suhteutettuna. Esimerkiksi vaikka kuolleella henkilöllä olisi rintaperillisiä, eloonjäänyt leski saa oikeuden hallita jäämistöä jakamattomana.

– Jos puoliset ovat omistaneet perittävän omakotitalon yhdessä, eikä muuta ositettavaa varallisuutta ole, niin leski saa pitää omistajana oman osuutensa ja rintaperilliset perivät toisen puoliskon. Mutta leskellä on suoraan lain nojalla oikeus hallita puolisosiden yhteisenä kotina käyttämää asuntoa jakamattomana. Rintaperilliset eivät siis tässä vaiheessa saa mitään muuta kuin perintöveron maksettavakseen. Vasta kun leskikin on kuollut, saavat he omakotitalon kokonaan omistukseensa, Kangas jäsentää.

Testamentilla ei aina saa toivottua lopputulosta

Testamentin sisältöä mietittäessä on ymmärrettävä, että lähiomaisten ja perillisten kuolemisjärjestystä ei voi ennakolta tietää. Siksi Kankaan mukaan on hyvin tärkeää käydä läpi erilaisia tulevaisuudskenaarioita – sellaisiakin, jotka eivät vaikuta todennäköisiltä – ja ottaa ne mukaan testamenttiin.

Testamentin tekijä ei myöskään voi määrätä omaisuutensa jaosta aina esteettömästi, vaikka olisi varakaskin, sillä aviovarallisuussäännösten soveltaminen johtaa usein siihen, että leski saa tasinkoa siitä omaisuudesta, jonka nimellisomistajana perittävä on eläessään ollut. Vaikka puoliset olisivat asuneet yksin perittävän nimissä olleessa omakotitalossa, ja testamentilla määrättäisiin kiinteistö rintaperillisille kokonaisuudessaan, lain mukaan lesken oikeus hallita asuntoa ja

kamattomana nauttii suojaa testamenttia vastaan.

Jotta testamentista saadaan pätevä ja lainvoimainen, sen on vähintäänkin täytettävä määrämuotoisuusvaatimukset.

– Testamentin todistajien tulee olla esteettömiä ja yhtä aikaa läsnä testamenttia allekirjoitettaessa. Heidän tulee tietää todistavansa testamenttia oikeaksi, vaikka heille ei tarvitsekaan avata testamentin sisältömääräyksistä mitään.

– Erilaiset muistisairaudet voivat johtaa siihen, että perittävän kuoleman jälkeen testamentti saatetaan julistaa pätemättömäksi. Tämän vuoksi testamentin tekoa ei kannata koskaan jättää liian myöhäiseksi, muistuttaa Kangas.

Kiinteistöjä on monenlaisia. Jos kiinteistö ei ole pysyvässä asuinkäytössä, Kankaan mukaan sen jakamisesta voidaan vapaammin määrätä testamentilla.

Kukin testamentti on ainutlaatuinen, jonka vuoksi sen sisällöstä kannattaa ehdottomasti neuvotella oman asianajajan kanssa, jotta siitä saadaan mahdollisimman järkevä.

Omakotitalon lahjoittamisessa pienemmät veroseuraamukset

Moni miettii mahdollisuuksia omaisuuden siirtämiseen perilliselle tai muille valituille henkilöille jo omana elinaikanaan.

Omakotitalon tai muun kiinteistön lahjoittaminen tapahtuu samoilla periaatteilla kuin jos se kaupattaisiin. Toimistusta varten on laadittava lahjakirja, jonka muoto noudattelee kiinteistön kauppaa. Lahjoituksen osapuolten allekirjoitusten jälkeen asiakirjaan tarvitaan vielä julkisen kaupanvahvistajan allekirjoitus.

– Nykyisin julkisen kaupanvahvistajan allekirjoitus riittää silloinkin, jos lahjansaajan puoliso tai tuleva puoliso halutaan jättää lahjasta osattomaksi, Kangas lisää.

Verotuksellisista syistä moni suosii pelkän omistusoikeuden siirtämistä lahjansaajalle, jolloin kiinteistön hallintaoikeuden pidättäminen esimerkiksi lahjoittajalla itsellään vähentää lahjansaajan verokuormaa. Kiinteistön arvosta vähennetään silloin hallintaoikeuden laskennallinen arvo, ja lahjoituksen saaja maksaa ainoastaan jäljelle jääneestä arvosta lahjaveroa.

Kiinteistön voi lahjoittaa myös pienissä osissa, jolloin ajan mittaan kokonaisveromäärä muodostuu pienemmäksi kuin jos kiinteistö lahjoitettaisiin kerralla. Osissa lahjoittamiseen lisätään kuitenkin lainhuudosta, luovutuksesta sekä lahjakirjan laatimisesta koituneet lisäkulut, joten kannattaa miettiä etukäteen, millaisissa osissa tavoiteltu verohyöty toteutuu.

Jos omaisuutta halutaan lahjoittaa rintaperillisille, tulee asiakirjaan merkitä, että kyse on nimenomaan lahjoituksesta, sillä muuten luovutus tulkitaan automaattisesti enakkoperinnöksi.

Perinnöstä maksettavaa veroa on joitakin vuosia sitten laskettu, mutta edelleen se epäkohta, että perillisen täytyy maksaa perintöverot usein pitkäänkin aiemmin kuin voi alkaa nauttia hallintaoikeudesta, puhuttaa veronmaksajia.

Verotuksellisista syistä moni suosii pelkän omistusoikeuden siirtämistä lahjansaajalle.

Käänteinen asuntolaina ja käänteinen asuntokauppa ovat eri asioita

Kun omakotitalon on viimein saanut lyhennettyä omaksi, sitä on mahdollista käyttää vakuutena luoton hankinnassa. Pankit tarjoavat tällaista vakuudellista kulutusluottoa erilaisilla kauppanimikkeillä kuten kotilaina, käänteinen laina, asuntojousto ja käänteinen asuntolaina.

Vakuudellinen kulutusluotto on suunnattu nimenomaan senioreille, joilla usein on luotolle vakuudeksi sopiva kiinteistö maksettuna, mutta ei riittävästi taloudellista liikkumavaraa esimerkiksi matalan eläkkeen vuoksi.

Käänteisen asuntolainan voi saada pankista itselleen kerralla tilille maksettuna tai kuukausierissä. Yleensä laina-aika sovitetaan 10–20 vuodeksi, jona aikana asiakkaan ei tarvitse maksaa pankille muuta kuin korkoja, mutta käytännöt vaihtelevat. Lainan maksetaan laina-ajan loputtua kerralla takaisin joko myymällä asunto tai sopimalla uudesta lainasta. Myös perilliset voivat myydä asunnon ja maksaa lainan.

Kun asunto vaihtaa omistajaa ilman muuttovelvoitetta

Käänteistä asuntolainaa ei tule sekoittaa käänteiseen asuntokauppaan, jota markkinoidaan samalla tavalla elämänvaiheeseen, jossa kertynyttä varallisuutta on tarve muuttaa rahaksi. Yhteistä käänteisen asuntolainan kanssa on myös se, että asunnosta ei tarvitse muuttaa pois.

Käänteisen asuntokaupan selkein ero käänteiseen asuntolainaan on se, että käänteisessä asuntokaupassa asunnon osakkeiden omistajuus siirtyy pois, mutta asukas voi jäädä myymäänsä asuntoon vuokralle pankin kanssa yhdessä sovituin ehdoin.

Molemmat tavat irrottaa käyttövaroja voivat olla ihanteellisia elämänvaiheessa, jossa tulevaisuuden varalle ei tarvitse enää säästää, vaan jäljellä olevasta elämästä halutaan nauttia esimerkiksi matkustellen tai itseään muulla tavoin hemmotellen. ■

Lähteet: <https://www.minilex.fi/a/perinnonjako-omakotitalo>
<https://www.minilex.fi/a/kiinteiston-lahjoittaminen-perilliselle>
<https://testamentti.fi/testamentin-laatiminen/>
<https://www.seniorisolut.fi/kaanteinen-asuntokauppa>
www.raha.fi

Pihan kivetyksissä raha ja käyttö- tarkoitus ratkaisevat

Dreamstime.com

Teksti: Tiina Raatikainen

Pihan kivetys saattaa käydä kukkaron päälle, mutta hyvin suunniteltu ja oikein tehty kivetys maksaa itsensä takaisin helppohoitoisuutena ja kestävyutenä. Ja kun puhutaan kestävyydestä, puhutaan jopa ikuisuudesta.

Kivi on materiaali, jolla saa pihalle paitsi helppohoitoisia käyttö- ja kulkupintoja myös visuaalista vaihtelevuutta.

– Erityisesti luonnonkivet tuovat pihalle arvokkuutta ja kestävyyttä. Kun valitsee luonnonkiven, materiaali on ikui- nen. Sitä voi purkaa ja rakentaa uudelleen eikä se kulu aikaa myöten kuten betonikivi. Luonnonkivi vain paranee ja patinoituu vanhetessaan, kehuu viher- suunnittelija **Salla Laukia**.

Nyt, kun rankkasateet ovat lisäänty- neet, kivipinnasta on hyötyä myös hule- veden imeyttämisessä. Vesi imeytyy ki- vetyksen saumakohdista ja virtaama hi- dastuu verrattuna asfalttipintaan. Erityi- sesti leveät saumat imeyttävät vettä hy- vin.

Mihin meillä on varaa?

Kun lähdetään suunnittelemaan kive-

tyksiä omakotitalon pihalle, törmätään usein rahakysymykseen. Suunnittelun onkin lähdeittävä budjetista. On mietit- tävä, minkä verran pihan kivetykseen on varaa laittaa rahaa ja mitä sillä on mah- dollista saada. Riittääkö esimerkiksi be- tonipäälyste vai halutaanko luonnonki- veä? Kustannuksia saattaa olla itse vai- kea arvioida, joten suunnittelija voi olla tässä apuna.

Betoni on halvempi materiaali, luon- nonkivi taas kestävämpi. Betonin tekee edullisemmaksi paitsi materiaali myös se, että betoni on nopeammin asennet- tavissa, koska betonikivi on mittatark- ka kivi.

– Luonnonkivistä taas jokainen kivi on erikokoinen. Jotta kivipinnasta tulisi ta- sainen, kiviä joudutaan naputtelemaan välillä syvemmälle, välillä taas laitta- maan niiden alle vähän enemmän alus- materiaalia. Tällainen työskentely vaatii

harjaantunutta silmää, jotta luonnonki- vistä tehty kivetys näyttäisi silmään hy- vältä ja olisi miellyttävä kulkea, Laukia sanoo.

Kivituhkakäytävällä alkuun?

Laukia sanoo, että pihan kivetyksen voi toteuttaa myös vaiheittain. Jos ei ole ra- haa heti kivetä koko pihaa, voi ajoväylän päälystää ensin kivituhkalla eli pienija- koisella kivimurskeella ja tehdä siihen siistit kivireunukset. Kivituhkan päälle voi sitten myöhemmin latoa kivipinnan, jos haluaa.

Jos ajattelee myöhemmässä vaiheessa kiveävänsä kulkutien, on kuitenkin huo- lehdittava, että kivituhkan alla olevasta rakennekerroksesta tulee riittävän pak- su. Kivituhkapinnassa pieni routiminen ei haittaa, mutta kiviä routa liikuttelee. Pohjatytöt on siis tehtävä hyvin, jotta to-

teutuksesta tulee kestävä.

– Suosittelen käyttämään ammattilais- ta pohjatöissä. Kulkuteiden pohjatöitä tehtäessä kaivetaan ainakin puoli met- riä maata pois, asennetaan suodatinkan- kaat ja murskeet. Se on iso työ tehdä itse, jos ei ole esimerkiksi koneenkäyttötai- toa.

Pihan käyttötarpeet ratkaisevat

Pihasuunnittelijana Laukia sanoo lähte- vänsä aina siitä, millaisia toimintoja pi- haan tulee. Missä on esimerkiksi autojen sisäänvalo ja kuinka paljon kääntymistilaa ne vaativat.

– Usein auton vaatimat tilat ovat niitä suurimpia, eniten pinta-alaa vieviä. Ajo- tien kivimateriaalia valittaessa on otetta- va huomioon, millaista rasisusta se kestää. Luonnonkivistä esimerkiksi liuskekivi ei sovi autotielle.

Unsplash

Vaihtelevan muotoinen liuskekivi sopii oleskelukäyttöön hyvin, ja sillä voi tehdä esimerkiksi viehättäviä, luonnonmukaisia kävelypolkuja.

– Jos tykkää kuitenkin kävellä kesällä paljon paljain jaloin, on otettava huomioon, että tumma liuskekivi kuumenee auringonpaisteessa, Laukia muistuttaa.

Kiveä voi hyödyntää myös monella muulla tavalla. Kiveä käytetään paljon muun muassa erilaisten korkeuserojen rajaamisessa. Esimerkiksi rinnetontin käytävyyttä pystyy parantamaan terassoimalla sitä muureilla. Muurien avulla voidaan luoda eri tasoille tasaisia alueita oleskeluun.

– On olemassa valmiita muurikiviä, jotka on tarkoitettu korkeuserojen käsittelyyn. Muurikivillä voidaan toteuttaa tasamaalle korotettuja istutusaltaita.

Rikkakasvien torjuntaa kauniilla kivisoralla

Kiviä voi käyttää istutusryhmissä myös koristeena tuomaan kasviryhmille ilmettä ja vaihtelua.

– Kivi sopii materiaalina myös istutusten katteeksi. Katemateriaalinahan käytetään usein kuorikatetta, mutta saatavana on myös koristesoraa, jota löytyy monessa värissä.

Myös tontilta löytyvää luonnonkiveä voi hyödyntää. Erityisesti uudisrakentamisessa tontilla voi olla tarvetta räjäyttää kalliota, ja tästä syntyvää louhoskiveä kannattaakin hyödyntää pihassa. Pienempiä kiviä ja yksittäisiä kaunisluotoisia luonnonkiviä voi

käyttää koristeina.

– Ja jos löytää joitakin oikein hienoja silkeitä kiviä, niin miksei niitä voisi käyttää vaikkapa istuimena tai muuna kalustemaisena ratkaisuna pihalla, Laukia ehdottaa.

Kivetyksissä puhutaan helppohoitoisuudesta, mutta eikö kivien välistä pukkaa rikkaruohoja tai ruohotupsuja?

– Kuten muussakin pihan hoidossa, tässäkin säännöllisellä hoidolla voi minimoida työmääränsä. Kun ensimmäiset rikkakasvit työntyvät kivien välistä, ne kannattaa kitkeä mahdollisimman pian pois, etteivät ne pääse levittämään juuristoa tai siemeniä. Luonnonkiville on olemassa myös sauma-aineita, joilla kivet voi saumata. Nämä sauma-aineet läpäisevät veden, mutta estävät rikkakasveja. Tiivisrakenteissa betonissa rikkikasviongelmia ei juurikaan ole.

Kivetyks vain osa puutarhan sisustusta

Mitä kivien värivalintaan tulee, Laukia suosittelee pitämään pihan värimaailman maltillisena.

– Omakotitalon piha-alue on yleensä sen verran pieni, ettei värejä kannata viljellä kovinkaan villisti. Vaikutelmasta tulee muuten liian levoton.

Laukia suosittelee lähtemään sokkelin tai katon väristä ja toistamaan samaa väriä myös kivivalinnoissa. Kun samat värit toistuvat pihassa, rauhoittaa se maisemaa. Pieniä värimaisteluja voi tehdä esimerkiksi niin, että yh-

distää harmaata ja mustaa. Liian monetaa väriä ei kuitenkaan kannata käyttää. Elävää pintaa saa myös vaihtelemalla ladontakuviota tai valitsemalla reunakiveksi erilaisen materiaalin tai erivärisen kiven.

– Puutarhassa on muitakin elementtejä, kuten kasveja ja kalusteita, jotka tuovat sinne väriä ja ilmettä kivetyksen lisäksi. Puutarhan latioita voi ajatella vähän samalla tavalla kuin talon sisällä olevia latioita, jotka nekin ovat vain osa muuta sisustusta.

Pihan kivitöiden suunnittelussa Laukia neuvoo käyttämään aina pihasuunnittelijaa apuna.

– Pihasuunnittelija osaa neuvoa eri kivityyppien valinnassa ja auttaa yksityiskohtien ratkaisussa, kuten miten reunat tuetaan ja miten värimaailma suunnitellaan. Pihasuunnittelija osaa ylipäänsä tehdä paikkaan ja käyttötarkoituksiin sopivat suunnitelmat. Pihasuunnittelijalta saa tarvittaessa myös ohjeet ja työselosteet käytännön toteutusta varten. ■

TURUN REUNAKIVI- JA LAATTA-ASENNUS OY

MYynti, AseNNus-, JA KULJETUSPALVELU

- Kaikki laattamallit
- Pihakivet
- Muuri- ja reunakivet
- Multa
- Kuorike
- Sepelit ja hiekat
- Liuskekivet
- Seulanpääkivet
- Graniittiset nupu- ja noppakivet

010 2020 280

Jousitie 1, 20760 Piispanristi
www.turunreunakivi.fi

Minimalismilla tavoitellaan helpompaa arkea

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Minimalistisessa kodissa on omanlaistaan sisustusestetiikkaa, mutta minimalismi on yhtä lailla myös toimivaa järjestystä. Jos pursuilevat kaapit ja sekasotku ahdistavat, päättäväinen tavaramäärän suitsiminen voi olla askel kevyempään arkeen.

Minimalistinen sisustus oli yksi viime vuoden suurista sisustustrendeistä. Trendit toki tulevat ja menevät, mutta pelkistettyä kotia ei saada aikaan tuosta vain uusia sisustustuotteita haalimalla – pikemminkin päinvastoin. Mikä selittää siis sen suosiota?

Psykologi ja ammattijärjestäjä **Meri Lähde** kokee minimalismin kaipuun syntyneen vastareaktiona aikamme tavaratulvaan ja yltäkylläisyyteen.

– Minimalismi ei ole aatteena uusi, mutta tässä ajassa se on saanut uudenlaisen merkityksen. Tällä hetkellä monet saattavat kokea elämän vaativaksi: samaan aikaan tulisi panostaa työuraan, perhe-elämään, kodin ylläpitoon ja itsensä kehittämiseen.

Ei siis mikään ihme, että tuon kaiken keskellä ajatus simppeleimmistä elämis-

tä houkuttelee. Lähde kertoo minimalismin, tietoisuustaitojen kehittämisen tai downshiftauksen voivan toimia erilaisina tapoina löytää mielenrauha ja sujuva arki kiireen keskellä.

– Ympärillämme olevien ärsykkeiden määrä on myös valtava, joten tietotulvan ja sosiaalisen median datapaljouden keskellä mieli rentoutuu kodissa, jossa ei ole tarpeetonta roinaa, hän summaa.

Estetiikkaa ja pienempää tavaramäärää

Sisustuslehdissä esitellyt minimalistiset kodit vaikuttavatkin usein esteettisiltä rauhan tyyssijoilta, joissa jokainen yksityiskohta on tarkkaan harkittu. Ne herättävät kuitenkin monesti mielessä epäuskoksen kysymyksen: *Minne ihmeseen*

tuolla on laitettu kaikki tavarat?

Minimalistinen sisustus ja tavaroiden karsiminen liitetään usein yhteen. Meri Lähde huomauttaa, että minimalismin voikin käsittää monella eri tavalla.

– Yksinkertaisimmillaan sen voi määritellä siten, että karsitaan tarpeeton pois elämästä, kodista ja sisustuksesta.

Se, mikä kenellekin on turhaa ja tarpeetonta, riippuu hänen mukaansa aivan henkilöstä ja elämäntyylistä.

Esimerkiksi japanilaisen Marie Kondon kehittämän ”konmarituksen” ideana on säilyttää kodissa vain iloa tuottavat tavarat. Kondon oppien mukaan raivattu koti voi olla Lähteen mukaan ilmeeltään aivan omistajansa näköinen, niukka ja pelkistetty tai runsas ja kirjava. Hän korostaa, että minimalismia voi kuitenkin toteuttaa omasta arvopohjasta käsin.

– Osalle on tärkeämpää ekologisesti vähentää kulutusta ja pärjätä vain välttämättömillä tavaroilla, osa panostaa hiottuun esteettiseen ilmeeseen kustannuksista riippumatta.

Toiveissa siisti koti, jossa voi viihtyä

Ammattijärjestäjänä Lähde kuulee usein asiakkailtaan toiveen helposti siistinä pidettävästä kodista ja nopeasta siivouksesta. Hän toteaa näiden tavoitteiden olevan yksinkertaisinta saavuttaa kodissa, jossa ”vähemmän on enemmän”.

Monet hakevatkin ammattijärjestäjältä apua nimenomaan tavaroiden raivaukseen ja karsimiseen.

– Jokainen kodin tavara vaatii meiltä jotakin: säilytyspaikan, paikoilleen pa-

lauttamista käytön jälkeen, puhdistamista ja huoltoa. Mitä enemmän meillä on tavaraa, sitä enemmän järjestämisen toimenpiteitä vaaditaan.

Minimalistisempi – eli tavaramäärältään niukempi – koti vapauttaa usein aikaa arkeen. Lähde huomauttaa, että varsinkin pääkaupunkiseudulla kodin neliöillä on usein korkea hinta: monet haluavat mieluummin käyttää kotinsa tilan elämiseen ja viihtymiseen eikä niinkään tavaravaroiksi.

Mistä voisi sitten lähteä liikkeelle, jos haaveissa on minimalistisempi sisustus, mutta kaapit pursuilevat tavaroita ja kotia on vaikea pitää järjestyksessä?

Pelkistettyyn sisustukseen ei Lähteen mukaan ole ikävä kyllä oikotietä, jos kodissa on tilaansa nähden liian paljon tavaraa ja kalusteita.

– Mitä enemmän kodissa on tavaraa, sitä enemmän asujalla on velvoitteita säilyttää ja siivota omaisuuttaan, mikä voi tuntua arjessa kuormittavalta.

Tavaroiden karsiminen on haastavaa

Sellaisessakin kodissa, jonka ilme on päällisin puolin minimalistinen, kaapit saattavat olla tupaten täynnä tavaraa – tai vieras- huoneesta tai työhuoneesta on muodostunut ajan mittaan varastohuone.

Lähde kertoo monen kokevan tavarasta luopumisen haastavaksi. Taustalla voi olla monia yksilöllisiä syitä. Ensimmäisenä hän kehottaakin pohtimaan oman kodin järjestämisen tavoitteita ja kirkastamaan ne mieleen.

– Joskus tavoitteena on saada varastoksi muuttunut tila muuhun käyttöön, karsia asunto myyntikuntoon tai helpottaa arkea nopeammalla siivouksella.

Tavarapaljouden keskellä esimerkiksi esineiden löytäminen on vaikeaa. Tällöin tärkein tavoite voi olla tavaroiden löytäminen jatkossa helpommin.

– Usein toiveena on myös pystyä viihtymään kotona, rentoutua ja nauttia itselle tärkeiden ihmisten seurasta.

Suuren tavaramäärän edessä monesti vaikeinta on päästä alkuun. Lähde tarjoaa kuitenkin lohdutuksen sanan: jos ei heti pysty karsimaan paljoa tavaraa, merkittävän muutoksen voi saada aikaan jo sillä, että tarkkailee kotiin tulvivien tavaroiden määrää.

– Me suomalaiset olemme ”ämpärikan-saa” ja helposti haksahdamme haalimaan kotiin ilmaista tai edulliselta vaikuttavaa tavaraa. Pysäyttämällä tavaroiden tuomisen kotiin on helpompi saada myös kodin järjestyksessä toimimaan.

Toimivat säilytysratkaisut minimalismin tukena

Mitä helpommin tavaroiden saa palautettua paikalleen, sitä helpompaa Lähteen mukaan on ylläpitää kodin siistiä yleisilmettä. Mitä useamman mutkan päässä jonkin esineen säilytyspaikka on, sitä todennäköisemmin se lasketaan käsistä vain sille lähimmälle vapaalle tasolle.

Toimivilla säilytysratkaisuilla on tässä suuri merkitys:

– Ensinnäkin tavaroiden paikkojen tulisi sopia jokaisen omaan elämäntyyliin: kodin helpoiten saavutettavissa sijainneissa

on järkevää pitää jokapäiväiset käyttötavarat. Tämän vuoksi jokaiseen kotiin on järkevintä suunnitella säilytyspaikat aina yksilöllisesti.

Lähde neuvoo kiinnittämään kaapeissa huomioita hyllyväleihin. Liian korkeat pinot tavaroita tai vaatteita eivät pysy hallinnassa.

– Monet ovat löytäneet toimivia säilytystapoja konmarin mukaisesta pystysäilytyksestä, jota voi vaatteiden lisäksi soveltaa myös keittiön tai kylpyhuoneen tavarasäilytykseen. Komeroiden perukoille helposti tavaraa kertyy ja unohtuu, hän huomauttaa.

Hyllyjen syvyydeksi riittää 30–40 senttiä. Vaihtoehtoisesti Lähde vinkkaa asentamaan syviin kaappeihin vetokorit tai otamaan käyttöön säilytyslaatikot.

– Tämä auttaa siihen, että kaapissa olevat tavarat on mahdollista nähdä kertasilmäyksellä.

Hän kehottaa myös hyödyntämään säilytyksessä nimikointia. Näin aivokapasiteettia ei tarvitse kuormittaa turhaan muistelemalla, mitä esimerkiksi ylähyllyjen säilytyslaatikot mahtavat sisältää.

Arjen rutiineilla on suuri merkitys

Säilytysratkaisuilla onkin tärkeä rooli siinä, että kodin ylimääräiset tavarat saadaan pidettyä ”piilossa” ja sisustuksen yleisilme pysyy minimalistisena.

Lähde kertoo, että aikaisemmin kodeissa on nähty paljon suuria avohyllykomplekseja ja lasivitriineitä. Ne asettavat hänen mukaansa kuitenkin suuria vaatimuksia järjestyksenpidolle, jos tavoitteena on aina siisti ja pelkistetty yleisilme.

– Sen sijaan suljettavat kaapinovat ovat hyödyllisiä, jos tiedät, ettei jokapäiväisessä arjessa ole aikaa asetella ja puhdistaa avohyllyjen tavaroita.

Hän neuvoo estämään kaaoksen kertymistä muokkaamalla arjen rutiineja:

– Mikäli tavaroiden voi laittaa saman tien oikeaan paikkaansa alle minuutissa – tee se. Helposti tasolle kertyy väliaikaisia tavarapinoja, jos asiaan ei kiinnitä huomiota. Näin välttyt helpoiten uuden kaaoksen kertymiseltä ja liian suurelta urakkasiivoukselta.

Vältä ylilyönnit minimalismissakin

Minimalismiin on helppo hurahtaa. Liika innostuminen voi kuitenkin pahimmillaan jättää jälkeensä äärimmilleen pelkistetyn kodin, joka paljoudessaan lähentelee jo kolkkoa.

Lähde kertoo kotiin valittavilla materiaaleilla ja väreillä olevan suuri merkitys siinä, että minimalistinen koti saadaan pidettyä kodikkaana. Ne vaikuttavat myös tilan akustiikkaan.

Hän muistuttaa, että kodikkuus ja viihtyisyys ovat kuitenkin aina kodin asujan oma kokemus. Osalle kotoisaan oloon riittävät neutraalit sävyt, osa viihtyy paremmin vivahteikkaampien värien keskellä.

– Tavarapaljouden karsimisessa on usein se hyvä puoli, että kodin kasoihin hautautuneet itselle tärkeät esineet tai muistotavarat löytyvät. Niille voi karsitusta kodista löytää arvoisensa paikat ja ne myös tekevät kodista uniikin. ■

» KOLUMNNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen
sirpa.pietikainen@europarl.europa.eu

Eurooppalainen vihervuosi 2022

Rakennetulla viherympäristöillä on yhä kasvava merkitys ympäristön ja ihmisten kannalta. Kaupunkiympäristöt luovat ja kohtaavat haasteita niin ihmisten terveydelle kuin ympäristöllekin. Näihin haasteisiin rakennettu viherinfrastruktuuri voisikin vastata helposti ja kustannustehokkaasti.

Kaupunkeihin on mahdollista rakentaa viherympäristöjä, joiden hyödyt ulottuvat monille elämän osa-alueille. Kasvillisuudella on tärkeitä terveysvaikutuksia. Niihin kuuluvat puhtaampi ilmanlaatu, äänisaasteen vähentäminen sekä liikkumaan kannustaminen. Vihreä kaupunkiympäristö mahdollistaa luonnosta nauttimisen myös heille, joille luontoon pääseminen on vaikeampaa.

Kasvit puhdistavat ilmaa suodattamalla pienhiukkasia ja tuottamalla happea. Ilmanlaatu kaupungeissa on yksi suurimmista terveysriskeistä Euroopassa. Maailman terveysjärjestö WHO on arvioinut, että joka kahdeksas kuolema vuonna 2012 liittyi ilmansaasteisiin. Tämän lisäksi puhtaampi kaupunki-ilma voisi parantaa miljoonien astmasta ja allergioista kärsivien elämänlaatua. Puhtaassa ilmassa pääsee katupölyä pakoon.

Kasvillisuus on myös omiaan vähentämään äänisaastetta. EU:n rahoittaman HOSANNA-projekti tutki kasviston kykyä vaimentaa tieliikenteen melua. Jopa vain metrin korkuinen kasvi- peitteinen este vähensi melua 6–8 desibeliä.

Vihreät kaupungit kannustavat myös liikkumaan, joka on tietysti terveydelle hyväksi. Suora kontakti luonnon kanssa voi vahvistaa immuunijärjestelmää laajemman mikrobialtistuksen kautta. Liikkuminen luonnossa vähentää stressiä sekä virkeyttää aivoja ja muistia. Vihreät ympäristöt ennaltaehkäisevät myös masennusta.

Terveysshyötyjen lisäksi viherympäristö auttaa myös vähentämään ilman hiilidioksidipitoisuutta, lieventämään äärimmäisten sääilmiöiden vaikutuksia ja hyvin suunniteltuna suojelee luonnon monimuotoisuutta. Myöskään taloudellisia vaikutuksia ei saa unohtaa. Vihreät naapurustot ovat arvokkaampia ja houkuttelevampia.

Parlamentin ympäristövaliokunta teki aloitteestani omaaloitemietinnön vuoden 2022 nimeämisestä eurooppalaiseksi vihervuodeksi. Ympäristövaliokunta hyväksyi mietinnön tammi-kuussa 2020.

Eurooppalaisen vihervuoden tavoitteena olisi kasvattaa tietoisuutta rakennetuista viherympäristöistä, lisätä tutkimusta ja kehitystä, kannustaa kansalaisia aktiivisuuteen omien lähialueidensa viherryttämisessä, lisätä viherympäristöjen arvostusta ja kasvattaa viherrakentamisprojektien määrää. Sen tavoitteena olisi myös parantaa parhaiden käytäntöjen jakamista jäsenmaiden ja kaupunkien kesken sekä luoda vihreämpien eurooppalaisten kaupunkien tiekartta.

Vihervuoden tavoitteena on korostaa rakennettujen viherympäristöjen ja luonnon potentiaalia eurooppalaisen elämänlaadun parantamisessa. Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – hyvä vihersuunnittelu ei maksa paljoa, mutta antaa moninkertaisesti.

» LAKIPALSTA

Topi Heinänen
Varatuomari, OTM
Asianajotoimisto
Lindblad & Co Oy
topi.heinanen@lindblad.fi
puh. 020 749 8176

Peruskorjaukset ja muut urakat

Omakotitalon omistajan eteen tulee silloin tällöin suurempi peruskorjaus. Kyseessä voi olla esim. katto- tai salojaremontti. Remontin tilaajan tulee kiinnittää huomiota moniin seikkoihin, jotta remontti saadaan hoidettua asianmukaisesti.

Usein remontti lähtee liikkeelle urakoitsijoiden kilpailuttamisesta. On tärkeää antaa urakoitsijoille kaikki tarpeelliset tiedot, jotta vastaan ei tule yllättäviä lisätöitä. Tarjoukset on viisasta vastaanottaa kirjallisesti ja niitä tulee vertailla keskenään.

Urakasta kannattaa sopia aina kirjallisesti. Urakkasopimuksella ei ole kuitenkaan varsinaisia muotovaatimuksia ja urakasta voidaan sopia myös suullisesti. Suullisen sopimuksen sisällön toteennäyttäminen on kuitenkin käytännössä mahdotonta, jos osapuolet ovat eri mieltä siitä, mitä on sovittu. Kirjallinen ja selkeä urakkasopimus on molempien osapuolten etu riitatilanteessa. Toisaalta sopimus saattaa koostua monesta osasta, kuten esimerkiksi sähköpostiviesteistä, joissa urakasta on keskusteltu.

Sopiminen voi tapahtua siten, että urakoitsija antaa tarjouksen, jonka kuluttaja hyväksyy. Toisaalta urakasta voidaan laatia erillinen urakkasopimus. Sopimuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota urakan kohteeseen eli mitä urakka pitää sisällään. Sisältyvätkö kaikki tarpeelliset materiaalit ja työt urakkahintaan? Mitä yllätyksiä remontin edetessä saattaa ilmetä? Kuluttajan kannalta tärkeää on myös urakan hinta ja maksuehdot. Kuinka monessa osassa ja milloin urakka maksetaan? Maksetaanko koko summa vasta, kun urakka on vastaanotettu vai pikkuhiljaa urakan edetessä? Kuluttajan etu olisi maksaa remontti vasta valmistumisen jälkeen, mutta varsinkaan laajoissa urakoissa tämä ei ole usein mahdollista.

Myös urakan aikataulusta kannattaa sopia urakkasopimuksessa. Urakan valmistumisella on erityisen suuri merkitys silloin, kun remontti estää koko talon tai esimerkiksi kylpyhuoneen käyttämisen. Urakkasopimuksessa kannattaakin sopia milloin urakan pitää viimeistään olla valmis ja mitä tapahtuu, ellei urakka ole sovittuna ajankohtana valmis. Urakan viivästystilanteessa on esimerkiksi mahdollista sopia korvauksesta, jonka urakoitsija maksaa kuluttajalle urakan viivästymisen johdosta.

Kuluttajasopimukset ovat suhteellisen laajasti säännelty kuluttajansuojalaissa, joka on pääsääntöisesti kuluttajan kannalta pakottavaa oikeutta. Kuluttajalla on siis oikeus vedota lain säännökseen, vaikka osapuolten

välisessä sopimuksessa olisi sovittu toisin. Kuluttajan kannattaa joka tapauksessa sopia asioista etukäteen mahdollisimman tarkasti. Mikäli sopimukseen liitetään urakoitsijan vakiosopimusehdot, kuluttajan tulee ehdottomasti tutustua näihin etukäteen ennen sopimuksen tekemistä. Allekirjoituksellaan kuluttaja hyväksyy sopimusehdot osaksi sopimusta.

Kuluttajalla on oikeus saada sovittua hintaa vastaan sovitun sisältöinen urakka. Yleensä tuomioistuimeen kulkeutuvat riidat koskevat urakan lopputulosta, johon kuluttaja on syystä tai toisesta tyytymätön. Pahimmassa tapauksessa urakassa on merkittäviä rakennusvirheitä. Riidat saattavat koskea myös urakan viivästymistä.

Riitatilanteessa kuluttajan on tärkeä reagoida ajoissa ja tehdä kirjallinen reklamaatio urakoitsijalle. Reklamaatiossa tulee yksilöidä urakan virheet mahdollisimman tarkasti. Mikäli kuluttaja epäilee urakan jälkeä, voi olla viisasta hankkia mahdollisimman pian ulkopuolinen asiantuntija katsomaan urakan lopputulosta ja kertomaan oman näkemyksensä.

Kuluttajansuojalain mukaan kuluttaja ei saa vedota virheeseen, ellei hän ilmoita virheestä toimeksisaajalle eli urakoitsijalle kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän havaitsi virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita. Reklamaatiossa tulee olla ripeä, sillä reklamaatioaika kuluu silloinkin, kun kuluttaja ei vielä tiedä virheestä, jos hänen olisi huolellisena henkilönä pitänyt se havaita. Kuluttajan tulee tarkastaa urakan lopputulos huolellisesti urakan valmistuttua. Mikäli virheitä havaitaan jo urakan aikana, tulee näistä ilmoittaa urakoitsijalle viipymättä.

Kohtuullisen ajan käsite on tulkinnanvarainen. Kohtuullisena aikana voidaan pitää pikemminkin viikkoja kuin useita kuukausia. Reklamaatiota voi tarvittaessa täydentää myöhemmin, jos virheitä ilmenee pikkuhiljaa.

Virhetilanteessa kuluttajalla on oikeus pidäytyä urakkahinnan maksusta, paitsi jos jäljellä oleva urakkahinta ylittää ne vaatimukset, joihin kuluttajalla virheen perusteella olisi oikeus. Lisäksi kuluttajalla on oikeus vaatia urakoitsijalta virheen oikaisua. Urakoitsijalla on myös oma-aloitteisesti oikeus korjata virhe. Mikäli virheen oikaisu ei syystä tai toisesta tule kyseeseen, kuluttajalla on oikeus vaatia hinnanalennusta tai viime kädessä sopimuksen purkua. Kuluttajalla on myös oikeus vahingonkorvaukseen. Urakkasopimusriidat saattavat paisua suuriksi ja oikeudenkäyntikulut useisiin tuhansiin euroihin puolin ja toisin. Kohtuulliseen sopimukseen pääsemisen on usein molempien osapuolten etu.

VALTAKUNNALLINEN
MESSUKIERTUEEMME PERUUNTUI!
PURAMME NIIHIN VARATTUA
JÄTTIMÄISTÄ KESÄKALUSTEVARASTOA
HURJAN HALVALLA!!!

VALIKOIMASSAMME
yli
500
KESÄKALUSTE-
TUOTETTA
Kesäkalusteet.fi

Kampanja voimassa rajoitetun ajan - koskee toimituksia Manner-Suomeen.
**NYT ILMAINEN
TOIMITUS
KAIKILLE KESÄ-
KALUSTEILLE!**

KAIKKI KESÄKALUSTEET HETI VARASTOSTA!

Huippusuosikki!

**Pattaya
riipputuoli
telineellä**

Sisältää muhkeat
pehmusteet,
värit harmaa,
luonnonväri
tai musta

369 €
(479 €)

**Velvet
riipputuoli**

299 €
(395 €)

**Flow
riipputuoli**

399 €
(695 €)

Upea
**Aurora
lepotuoli**

299 €
(370 €)

Rahi 129 € (270 €)

299 €
(590 €)

**MINNE puutarhakeinu ruskea
Sis. pehmusteet, keinu ja katto
valkoinen tai harmaa 319 €**

Golden Age keinuutuoli

159 €
(285 €)

Pöytä 99 €
(150 €) alumiinia

**Riviera kulmasohva
+ sohvapöytä
narupunoksella**

999 €
(2 190 €)

SHOKKIERÄ!

Lindos pöytä 100x200
+ 6 kpl Lindos Textiline tuolia
100% säänkesto, nonwoodia
ja alumiinia

799 €
(1 599 €)

*Laatua
edullisesti!*

**Malaga polyrottinki-
kalusto** 2-ist. sohva
+ 2 kpl lepotuolia + pöytä,
täysin valmiiksi kasattuna.
Alumiinirunko.

695 €
(1 390 €)

3-ist. sohvalla

795 €
(1 490 €)

Sisilia sohvaryhmä
Sis. sohvaa + 2 kpl
lepotuolia + sohvapöytä

599 €
(890 €)

Royan sohvakalusto
3-ist. sohva +
2 lepotuolia + 2 pöytää

995 €
(1 290 €)

799 €
(1 090 €)

Springs alumiininen sohvasetti
3-ist. sohva + 2 lepotuolia + pöytä

Flamingo kulmasohvasetti
kulmasohva + ruokapöytä + 2 rahia,
polyrottinkia, harmaa tai natural

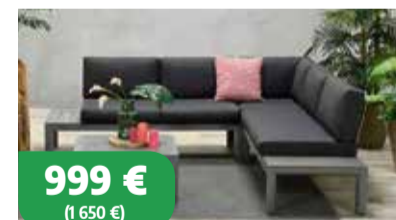
999 €
(1 690 €)

Huippusuosikki!

Tyylikäs **Colibri kulmasohvasetti**
kulmasohva + pöytä + rahi, alumiinia
Värit: valkoinen tai harmaa.

1 099 €
(1 650 €)

Moderni **Adelaide kulmasohvasetti**
kulmasohva + pöytä alumiinia

999 €
(1 650 €)

Kesäkalusteet.fi

p. 020 769 9020 | info@lahdesmaki.fi | Isot myymälämme Ilmajoella ja Vaasassa

Lähdesmäki *Since 1972*
Luotettava pohjalainen perheyrittäjä jo vuodesta 1972

279 €
(390 €)

Erittäin laadukas
Roman aurinkovarjosaari
Paljon eri kokoja
ja malleja. *Vain meillä!*

400 kpl erä

89 €
(129 €)

Mikado Tuoli
sisä- tai ulkokäyttöön
Musta, Natur tai harmaa

**Upea
SAHARA
lepotuoli**

Sis. muhkeat tyynyt,
koristetyynyt ja katoksen

895 €
(1395 €)

Yli 40 000 tuotetta • lahdesmaki.fi • nettimatto.fi • kesäkalusteet.fi

» TUOTEUUTISIA

Kestää ja palvelee läpi elämän muutosten

AVA Module on kuin taikalaatikko: se venyy, se pinoutuu ja siksi sen haluaa pitää mukanaan läpi elämän. Tänään se on hoitopöytä, huomenna ensisänky ja ylihuomenna parivuode. Ja mikä parasta, AVA Module on kotimaista designia, käsin ekologisesta ja elämän kolhuja kestävästä koivuvanerista valmistettu. Ulkoasuksi voi valita erisävyisiä puu- ja laminaattipintoja tai maalatun MDF-levyn. Lisäverhoiltuna AVA Module palvelee myös sohvana ja levitettävänä sänkynä.

– AVA Module on **Tommi Vartiaisen** suunnittelema vankka, Suomessa valmistettu laatikko. Sen juu on siinä, että laatikoita yhdistelemällä pystyt helposti kasaamaan tarvitsemasi kokonaisuuden, joka on käytännöllinen silmänilo nyt ja tulevaisuudessa. Sitä ei tarvitse hylätä omien tarpeiden muuttuessa, sillä se mukautuu elämäntilanteesi mukaan, kertoo operatiivinen johtaja **Irene Burmansson** AVA Room Oy:stä.

www.avaroom.fi

AVA Modulen tilavat 50x80x30 cm:n tai 100x80x30 cm:n koivuvanerilaatikat liukuvat helposti kiskoilla ja mahdolltavat sisään uskomattoman paljon tavaraa.

AVA Room Oy

Sähköllä toimiva wc-istuin pesee ja kuivaa, poistaa hajut ja sulkee kannenkin perässä

Hajunpoisto, bidee, kosketusvapaa huuhtelu ja lähestyessä syttyvä yövalo. Muun muassa tällaisia mukavuustoimintoja voi sähköllä lisätä seinä-wc:hen. Jos kotona syntyy riitaa vessan kannen auki tai kiinni jättämisestä, on sekin ongelma ratkaistavissa. Geberit AquaClean Mera -pesu-wc avaa ja sulkee kannen automaattisesti. Se lämmittää istuinrenkaankin valmiiksi.

– Suomalaisten tietoisuus intiimipesun hoitavasta pesu-wc:stä on kasvussa. Keski-Euroopassa se on monelle jo tuttu keksintö. Täällä ollaan totuttu käyttämään bidee-käsisiuhkua, joten ajatus vedellä peseytymisestä wc-käynnillä ei ole vieras. Suomi on lähes ainoa maa maailmassa, jossa bidee-käsisiuhku on käytössä näin yleisesti, kertoo **Maarit Yltävä** Geberitin teknisestä tuesta.

Pesu-wc:tä voi käyttää myös kuten tavallista wc:tä. Halutessaan kävijä voi kaukosäätimestä valita lopuksi alapesun vedellä ja kuivauksen lämpimällä ilmalla. Pesu-wc ei käytä pesuun enempää vettä kuin bidee-käsisiuhku. Vettä voi kulua jopa vähemmän, sillä vesi on valmiiksi oikean lämpöistä.

Hajunpoiston voi lisätä vanhaankin seinä-wc:hen

– Eniten kysymyksiä tulee automaattisen hajunpoiston lisäämisestä vanhaan seinä-wc:hen. Se onnistuu kyllä, jos asennuksessa on käytetty Geberit Sigma -asennuselementtiä. Geberit DuoFresh -hajunpoistomoduli on suunniteltu niin, että sen saa helposti lisättyä jälkikäteen, kunhan valmius sähköliitännälle löytyy. Hajunpoistomoduli asennetaan huuhtelupainikkeen taakse, Yltävä kuvailee.

tävä kuvailee.

DuoFresh-hajunpoistomodulin toimintaperiaate on sama kuin keittiön liesituuletin. Se imee pahanhajuisen ilman suoraan wc-istuimesta ja puhdistaa sen ke-raamisessa suodattimessa. Huuhtelupainikkeen takana oleva hiljainen tuuletin puhalttaa raikastuneen ilman takaisin huoneeseen. Moduuliin kuuluu vakiona kehys wc-raikastinpuikoille, jonka kautta huuhtelusäiliön sisään voi pudottaa veteen liukenevia raikastinpuikkoja lisäraikastukseksi.

Helpointa hajunpoistomoduli on lisätä rakennusvaiheessa tai remontissa, kun seinä-wc-elementti asennetaan. Sen voi kuitenkin asentaa myös jälkikäteen niihin Geberit Sigma -sarjan piilohuuhtelusäiliöihin, jotka on valmistettu vuoden 2008 jälkeen. Toimintaan hajunpoisto vaatii 230 V -sähkövalmiuden. Kaikki muut osat paitsi muuntaja voidaan asentaa huuhtelupainikkeen aukon kautta. Säännösten mukaan muuntaja tulee sijoittaa rakenteisiin, kuten upporasiaan.

Geberit Oy

– Suosittelemme, että seinä-wc:tä asennettaessa sähköliitännän suojaputki vedetään valmiiksi asennustelineelle asti. Se kannattaa tehdä, vaikka ei vielä haluaisi sähköllä toimivia lisätoimintoja wc-istui-meensa. Siitä ei tule asennukseen merkittäviä lisäkuluja. Suojaputkelle on telineessä valmis liitospaikka. Jos tulevaisuudessa haluaa asennuttaa sähköllä toimivat lisäominaisuudet, se onnistuu rakenteita avaamatta, Yltävä vinkkaa.

Yöllisiä vessakäyntejä helpottava mukavuusvalo kuuluu DuoFresh-hajunpoistomodulin ominaisuuksiin. Valoja ei tarvitse sytyttää, sillä huuhtelupainikkeen alla on pehmeä led-valo, joka syttyy ja sammuu automaattisesti. Liiketunnistimen asetuksia voi säätää älylaitesovelluksen avulla.

Mukavuustoiminnot eivät tee wc:stä sähkösyöppöä

Sähköllä toimivista wc:n mukavuustoiminnoista pisimpään Suomessa ovat olleet

käytössä kosketusvapaa huuhtelupainikkeet, joita on saatavana sekä Geberitin seinä-wc:n että IDOn lattia-wc:n huuhteluun. Ne vetävät vessan, kun kättä heilauttaa painikkeen edessä. Tämä parantaa hygieniää. Kosketusvapaa huuhtelupainikkeet ovat yleistyneet erityisesti julkiloissa, mutta niitä hankitaan myös jonkin verran koteihin. Seinä-wc:n huuhtelupainikkeen voi helposti vaihtaa toiseen, oman maun mukaiseen vaihtoehtoon esimerkiksi uuteen kotiin muuttaessa.

– Sähkönkulutusta seinä-wc:n mukavuustoiminnot eivät kasvata juurikaan. Esimerkiksi yövalona toimii led-valo, joka kuluu vain vähän sähköä. Valon syttymistä ohjaa liikesensori, joka aktivoituu, kun istuinta lähestytään. Hajunpoistomoduli ja kosketusvapaa huuhtelupainike käyttävät sähköä vain hetken silloin, kun wc vedetään, Yltävä mainitsee.

www.geberit.com

Suomalainen hirsirakentamisen innovaatio

Salvos Finland Oy ja hirsii-innovaation kehittäjä Pellopuu Oy ovat tuoneet yhdessä markkinoille JÄTTIHIRSI™-uutuustuotteen. Tuotteen avaintekijänä on ainutlaatuinen rakenne, jolle on haettu patenttia. Rakenteessa käytetään keskilamellina erikoiskui-vattua liimapalkkia.

Tämän sekä erikoisprofiilin ja -kuivauksen ansiosta kehittäjä kehuu JÄTTIHIRSI™ olevan markkinoiden painumattomin hirsiratkaisu.

Perinteisesti hirsirakennuksiin on laskettu jo suunnitteluvaiheessa painumavara, joka on jätetty rakennuksen painumattomien osien, kuten ovien, ikkunoiden ja muiden rakennusosien yläpuolelle. Painumavaran vuoksi hirttä on ollut vaikeaa yhdistää painumattomiin rakennusmateriaaleihin, kuten kiveen, lasiin tai betoniin. Samasta syystä on tarvittu leveitä ikkunoiden ja ovien peitelistoja, joita nykyaikaisessa arkkitehtuurissa ja kaupunkirakentamisessa ei haluta tai voida usein käyttää. Painumattoman hirren kanssa tällaisia ei tarvita.

– Nyt olemme valmiit mullistamaan niin kansainväliset kuin kotimaankin markkinat uutuushirrellä, joka soveltuu niin omakoti-

kuin julkisrakentamiseenkin. Olemme tätä silmällä pitäen investoineet Pellopuun kanssa yhteensä yli 10 miljoonaa euroa, kertoo Salvoksen toimitusjohtaja **Joni Koskelo**.

Talo nousee jo kolmella hirsikerralla

Rakenteen painumattomuus tekee mahdolliseksi modernit, urbaaniin rakentamiseen soveltuvat arkkitehtoniset ratkaisut hirsirakentamisessa, kuten hirren yhdistämisen muihin materiaaleihin, mm. kiveen, lasiin ja betoniin, sekä pelkistetyt ja linjakkaat ikkunat ilman peitelistoja. Koska rakenne ei painu, myös talon nurkat voidaan tehdä tarkkarajaisiksi ja teräviksi ilman peitelistoja tai perinteisiä ristikkäisiä hirsinurkkia.

– Hirsimateriaalin hyödyntämiseen on nyt herätty myös suurkohteiden, kuten koulujen, hoivakotien ja hotellien rakentamisessa. Nopeasti nouseva JÄTTIHIRSI™ tarjoaa näihin täydellisen ratkaisun. Korkeimmalla 1080 millimetrin hirsielementillä rakentaa yksikerroksisen omakotitalon jo kolmella hirsikerralla. Perinteisellä 260 mm korkealla hirsiprofiililla reilun kolmen metrin korkeudessa hirsikertoja olisi jo 12. Hirsii-innova-

tiomme tarkoittaa siis neljä kertaa vähemmän nostoja, saumoja ja työaika, kertoo Pellopuun toimitusjohtaja **Mikko Mannila**.

Painumaton JÄTTIHIRSI™ on merkittävästi korkeampi kuin perinteinen hirsii: leveydeltään 150, 200, 250 tai 300 millimet-

riä ja korkeudeltaan 360, 720 tai 1080 millimetriä. Koska hirsii on korkeampaa, myös rakennukseen tulee merkittävästi vähemmän hirsikertoja.

www.painumatonhirsii.fi

Älä piilota pistorasiaa – sähkökalusteiden ulkonäöllä on merkitystä

Schneider Electric on tuonut markkinoille uppo- ja pinta-asennettavia sähkökalusteita, joista löytyy moniin erilaisiin sisustustyyliihin sopivia vaihtoehtoja. Sähkökalusteet voivat toimia pieninä sisustuselementteinä värejä ja muotoja vaihtelemalla.

Sähkökalusteilla voi vaikuttaa koko kodin sisustuksen yleisilmeeseen. – Sähkökalusteen ulkonäöllä on merkitystä. Oikeanlainen kytkin tai pistorasia voi tuoda tarvittavan loppusilauksen kodin ilmeelle, sanoo Channel & Segment Marketing Leader **Sara Orre** Schneider Electriciltä.

Valokytkintä tai pistorasiaa ei tarvitse enää piilottaa seinään, vaan ne voi halutessaan tuoda rohkeasti esille.

– Mustat sähkökalusteet ovat nyt muodissa. Ne sopivat hyvin yhteen esimerkiksi trendikkäiden pastellisävyisten maalien kanssa. Pyöreät ja pehmeät muodot näkyvät nyt pistorasioissa ja valokytkimissä.

Sisusta sähköllä

Uudet mallistot tuovat designia myös pinta-asennettaviin sähkökalusteisiin.

– Esimerkiksi Renova-sarjaan on haettu muotokieltä vuosikymmenten takaa. Sähkökalusteet näyttävät retroilta, mutta ovat sisältä moderneja. Esimerkiksi Renovassa on rintamamiestalojen alkuperäishenkeä. Exxact-sarjan ilme on puolestaan modernimpi, kertoo tuotepäällikkö **Eetu Mäkelä** Schneider Electriciltä.

Lisäksi uppoasennettavien kytkimien valikoimasta löytyy Elko Plus, jonka muotokieli on suoraviivainen ja nykyaikainen.

– Kaikkien kalustesarjojen avulla kotiin voi asentaa erilaisia himmentimiä, pistorasioita ja kytkimiä, jotka tuovat kotiin persoonallisuutta.

www.se.com/fi

Kuva: Schneider Electric

» AJANVIETE

Pääsiäispupun alkuperästä

Toisille meistä pääsiäisen suklaamunat kätkee löydettäväksi jänis, toisille ne käy munimassa kukko. Asiasta on turha kiistellä – molempi parempi!

Pääsiäisenä suklaamunia jakavalla jäniksellä on kuitenkin takanaan pitkä historia. Osa pääsiäiseen liitetyistä perinteistä, kuten pääsiäispupu, juontaa juurensa pakkanaallisiin kevätjuhliin.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura tietää kertoa, että hedelmällisyyden vertauskuvana pidetty jänis kuului jo germaanien vanhoihin kevätuhreihin. Jäniksiä saatettiin antaa myös keväiseksi kotieläinlahjaksi.

Jänikset liittyivät kiinteästi etenkin ger-

maanisen jumalatar Eostren eli Ostaran kunniaksi järjestettyihin kevätjuhliin. Eostren uskottiin myös tulevan keväisin maan päälle jäniksen muodossa ja munivan värikkäitä munia.

Jänikset ovat pysyneet sitkeästi osana kevättä ja pääsiäisen viettoa. Jo ennen uskonpuhdistusta Keski-Euroopassa lapsille uskoteltiin jäniksen tuovan pääsiäismunat: munia kätkevä pääsiäispupu onkin ollut suosittu hahmo esimerkiksi Saksassa jo 1600-luvulta lähtien.

Lähde: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, www.finlit.fi

Pixabay

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Hallita Kaasut Ruumiinosa Ihme ja kumma Osa-valtio Autossakin

Monosen kaimat

Urh. laji

Lupaani

KA-MU

EN-SIN

SAU-NASSA

Am-matti

Hyy-piä

Outo eläin

Kaup. Välit

Hoito Mantila

Maan-tiellä?

Kahva Jouluneito

Vähyys ESTE

Ennen juhla Lopetus

Abloy Tarina

"Levytykset" Rakas 12.1.

Karhu Kyltti

Miet-täkin

Ka-loilla

LIA-TA

Naisia Kuninkailla

Elimet

Pörs-sissä

Tytöt Varma

Täri-nät

-DAKOTA Elokuvasa

Maas-takin

El feikkaa

Shakki Virta-nimet

A-vitsit

Vä-syvä

To-riita

Ku-dosta

-saari

Hep-poset IT-T

Suuttunut

Vesi-pannusta

Sil-millä

Eloku-vakin

Lepo-paikka

Kimmon kirves- ja aivuutyö

Kimmo Lithonius
0400 779 321
info@kirvesjakaivuutyö.fi

- ➔ KIRVES- JA KAIUUUTYÖT
- ➔ HIRSIRAKENTAMINEN
- ➔ RUUVIPAALUPERUSTUKSET
- ➔ PIHAKIVETYKSET
- ➔ REMONTIT

ILMAINEN ARVIOINTIKÄYNTI
KOhteessa TURUSSA JA LÄHIALUEILLA!

SYÖTE HUUILAT

➔ Katso lisää osoitteessa: www.kirvesjakaivuutyö.fi

MEILTÄ APU ARJEN TIETOKONEONGELMIIN - TURKULAINEN PERHEYRITYS
TIETOKONEKAUPPA.FI
TIETO JA TAITO SEKÄ EDULLISUUS - KAIKKI SAMASTA PAIKASTA

HALUAISITKO ITSE VALVOA ETÄNÄ KOTIASI TAI MÖKKIÄ?

Meiltä saat
KAMERAT, SENSORIT JA TALLENTIMET
käyttökuntoon asennettuna
ja käyttöopastettuna.

TILAA 045 111 8371

KOTITALOUS-
VAHDONNYS
-50%

LANGATTOMAN VERKON SAA MYÖS PIHAN PERALLE.
TILAA VAIKATON ASENNUS

TILAA 045 111 8371

KOTIKÄYNTI TURUN ALUEELLA
LISÄTUNNIT 60 € SIS. ALV

ALK. 119€

KOTEIHIN JA YRITYKSIIN ONGELMIA TIETOKONEEN, VERKON TAI TULOSTIMEN KANSSA? ASENNUKSET JA KÄYTTÖOPASTUKSET

HUUTAAKO PLEIKKARI TAI TIETOKONE KUIN VIIMEISTÄ PÄIVÄÄ? HANKI JATKOAIKAA: TUO KONEESI VUOSIHUOLTOON.

HINTA 60 €

ERÄHALPOJA KÄYTETTYJÄ KANNETTAVIA LUKIÖN JA KOTIIN

RAUTAISET AMMATILAISET PALVELUKSESSANNE

HENRI YRITYSMYYNTI PUH 045 111 8371 YRITYSKÄYNNIT, KOTIKÄYNNIT INSINÖÖRI (AMK)	NIKLAS HUOLTO PUH 040 833 6635 KONEPAKETIT, HUOLTO MYYMÄLLÄ INSINÖÖRI (AMK)	EMIL MYNTI PUH 050 324 5672 KULUTTAJATUOTTEET, VARAOSAT TRADENOIMI (AMK)	SATU YRITYSMYYNTI PUH 045 111 8371 KAMERAT, TULOSTUS TRADENOIMI (AMK)
---	--	---	--

MEILTÄ KAIKKI UUTUDET
SUOMALAINEN PERHEYRITYS
EDULLINEN HINTA, AUTTAVA JA OSAAVA

TK
Tietokonekauppa.fi

ITÄINEN PITKÄKATU 26
20700 TURKU
ASIAKASPALVELU 050 324 5672
MYYMÄLÄ JA HUOLTO:
ARKISIN 10 - 18.00 LA 11 - 15.00

LAITEMARKET.FI
KAIKKEA SITTÄ MITÄ TARVITSET

- UUDISRAKENTAMINEN
- SANEERAUKSET
- VÄLISEINÄTYÖT
- KYLPYHUONE- JA KEITTIÖREMONTIT
- MAANRAKENNUSTYÖT
- VESIKATTOTYÖT
- SAUNAREMONTIT

Rakennustyö Ketola Oy

Tupaniitunkuja 9, PAATTINEN
rakennustyoketola@gmail.com
0400 525 623

www.rakennustyoketola.com

KATTAVA VALIKOIMA SAMAN KATON ALTA!

Valtuutettu **HONDA** jälleenmyyjä.

MOOTTORIPYÖRÄT MÖNKIJÄT PIENKONEET PERÄMOOTTORIT

• myynti • huolto • varaosat

Olemme valtuutettu **STIHL** jälleenmyyjä.

MEILTÄ KAIKKI STIHL TUOTTEET

• myynti • huolto • varaosat

katso tuotteet www.stihl.fi

Kunun Pyörä

DERBI aprilia AIXAM PRUGOT YAMAHA HONDA STIHL

Polttolaitoksenkatu 9, 20380 TURKU • puh. (02) 2388 333

• www.kununpyora.fi •

AVOINNA ma 9-18, ti-pe 9-17, la 10-13

Mittatilaus- ja
erikoissisäovent

www.ovesta.fi

OVESTA
1977 **40** VUOTTA 2017

TÄYDEN PALVELUN KONEVUOKRAAMO

VUOKRAAMO
KONE **RENT OY**

TURKU
Kärsämäentie 3
20300 Turku

RAISIO
Tikanmaankatu 4
21210 Raisio

www.konerent.com

Tervetuloa Raisioon

VARSINAIS-SUOMEN SUURIMPAAN
TÄYDEN PALVELUN
ULKOPOREALLAS -MYYMÄLÄÄN!

NÄHTÄVILLÄ YLI 13 ERILAISTA ULKOPOREALLASTA!

Nopeasti toimitukseen
Suomen suurimmasta varastosta.
Kauttamme myös asennus- ja huoltopalvelut!

Aukioloajat

TI-PE 10:00 - 18:00
LA 10:00 - 15:00

Myymän osoite

IHALANTIE 9
21200 RAISIO

Ota yhteyttä

010 338 1631
MYynti@MEGAsPA.FI

TUTUSTU MALLISTOON NETISSÄ : WWW.MEGASPA.FI